

ఓం

తత్ సత్

శ్రీ

# ఉపదేశరత్నములు

వై. P

ధర్మముగా నడువుము

శాంతము వహించుము



హింసను జేయకుము

సత్యమునే వచింపుము

కొరకుచోటు :

శ్రీవ్యాసాశ్రమం, యేర్పేడుపోస్టు, (చిత్తూరుజిల్లా)

సర్వధారి, ఆశ్వయుజము

1948

వెల : 0-8-0

ఆంధ్ర గ్రాథాలయ ప్రెస్, విజయవాడ.-2000



51

blank page



# విజ్ఞప్తి

పరమాత్మస్వరూపులగు మానవోత్తములారా :

పరమపవిత్రమై వెలయు కృష్ణానదీతీరమందు లోకప్రసిద్ధిగాంచి వెలయుచున్న విజయవాడనగరమున శ్రీ వ్యాసాశ్రమస్థాపకులైన శ్రీశ్రీశ్రీ మలయాళే సద్గురుమూర్తులు సర్వజీవులయొక్క తరణోపాయమునకై చాతుర్మాస్యమహోవ్రతమును జరుపవలెనని తలంచెను. తక్షణముననే మహావైభవములైన పూజాసభాభవనములును, పెద్దపెద్ద కొట్టములును, చిన్నచిన్న కుటీరములును, భోజనశాలలును, విద్యుద్దీపంబులును నీళ్లపంపులును, పాకీ పనివారలతో సహాసమస్త వసతులును అమర్చబడెను. వేలకొలది సాధువులును, అనేకులు గృహస్థులైన భక్తబృందములును క్రిక్కిరిసిపోయిరి. అచ్చట నివాసముగాయుండువారికిగాని, వచ్చుచు పోవుచున్నవారికిగాని ఒక్కొక్క దినమున కొక్కొక్కరువంతున పుణ్యాత్ములైన గృహస్థులు భక్త్యపదార్థములతో ఎంతఖర్చయినను భరించి, భిక్షులుచేయ నారంభించిరి. అట్టి మహోవ్రతమునందు ప్రతిరోజున శ్రీవారు సభికులు పరమానందముజెందునట్లు అనంత బోధామృతవర్షమును గురిపించుచుండిరి. అప్పుడప్పుడు ఇతరుల ఉపన్యాసములును, భజనలు, పూజలు, హరికథలు, సంగీతగానములును మహానందముగా జరుగు చుండెను. సాధుబృందము లందరికిని శ్రీమంతులైనవారు పలువిధములైన దానములును చేయుచుండిరి. ఇదియంతయు చూడ జూడ ఋషిపుంగవులకు అణిమాదిసిద్ధులును, కామధేనువు, కల్పవృక్ష, చింతామణ్యాది మహిమలును యుండుట యదార్థమేనని ప్రత్యక్షముగా దోచుచుండెను. పూర్వకాలమున గోమతీతీరమున శౌనకాదిమహర్షులు జరిపించిన చాతుర్మాస్యములు జ్ఞప్తికివచ్చెను. అప్పు డాయాగమును చూడకపోయినను ఇప్పుడీ వ్రతమును చూచు సంస్కృతము గల్గినందుకు సమస్త భక్తబృందములును ధన్యాత్ములయినట్లు తలంచిరి. అట్టి చాతుర్మాస్యమహాసభలో శ్రీవారు చెప్పిన అనంత ప్రబోధములో సాధకులుగా యుండు సర్వసోదరసోదరీమణులందరికిని ముఖ్యముగా ఉపయోగించునట్టి చిన్నచిన్న వాక్యము లనుదినమునకొక్కటిరెండు వంతున రత్నములవలె స్వీకరించి అట్టి వాక్యములన్నింటిని చిన్న పొత్తముగా అచ్చువేయించినచో సర్వమానవులకు గొప్పగా ఉపయోగపడగలదని అచ్చువేయించడమైనది.

ఇట్లు,

సాధు సూరారెడ్డి, నందిపాదికులు.



గూడవల్లి కాపురస్థులగు గూడవల్లి రత్నమ్మగారును,  
 ఉప్పలపాడు కాపురస్థులగు, పెద్ది పుల్లమ్మగారును  
 శ్రీ చాతుర్మాస్య మహావ్రత సమయమున, ఈ  
 ఉపదేశరత్నములు అచ్చువేయించి, శ్రీసద్గురు  
 మలయాళస్వాములవారికి సమర్పించిరి. ఈ  
 పుణ్యభక్తులను దయామయుడగు సర్వేశ్వ  
 రుడును, పరమకారుణికులగు మహా  
 రులును, ఆశీర్వాదించి, భక్తిజ్ఞాన  
 వైరాగ్యములును మోక్షమును  
 కలుగజేయుదురుగాక.

లోకాస్సమస్తాస్సుఖినోభవన్తు.

ఓం తత్ సత్



శ్రీసద్గురుమూర్తయే నమః

# ఉ ప దే శ ర త్న ము లు

1. మహాత్మరమైన పుణ్యముచేతనే మానవజన్మము దొరకుచున్నది. అయినను, ఇదియు నొక బుద్బుదము వంటి దనియే యని యెఱుంగవలయును. ఇట్టి మహాత్మరమైన జన్మమును కాలము వ్యర్థముగా పోనీయక, పరమాత్మధ్యానమునందు గడపుటయే ఉత్తములయొక్క ముఖ్యలక్షణము. కాలముయొక్క విలువ తెలియనివారినే అజ్ఞులని మహానీయులైన విజ్ఞులు చెప్పుదురు.

2. ప్రకృతిగుణములైన కామాదులను సంపూర్ణముగా జయించుటయే ఆత్మసామ్రాజ్యమును పొందుటయగును. ప్రపంచము నందందరిని మెప్పించినీవేకార్యమును చేయజాలవు. కావున, సత్యమునుండి చలింపక నీయనుష్ఠానము నిర్విఘ్నముగా సల్పుము.

3. నీహృదయము శాంతినొందక, నీలోపల ప్రకృతి శమించకముందే నీవు శిష్యులను సంపాదించకుము. సంపాదించినచో శాంతి గలుగనేరదు.

4. నీటిలో పడవయుండవచ్చునుగాని, పడవలోనికి నీరు రాకుండునట్లు చూడవలయును. అట్లే, సంసారములో నీవు యుండవచ్చునుగాని, నీలోపల సంసార ముండరాదు.

5. ధర్మనిష్ఠకు భయపడి, దేహపోషణసుఖమునే, జూచుకొనువాడు శూద్రు డనబడును. ఇంద్రియములను జయించుటకు శక్తి లేక భయపడి, ధర్మముక మైన సంసారము గోరువాడు వైశ్యు డనబడును. ఇంద్రియశత్రువులను జయించి, ఆత్మరాజ్య



మును సంపాదించుటకు తపించువాడు క్షత్రియు డనబడును. ఆత్మ సామ్రాజ్యమును సంపాదించి, శాంతము, దయ, సమత్వము, ఆత్మ శాంతి గల్గియుండువాడు బ్రాహ్మణుడని చెప్పబడును.

6. శ్రీతోషములను సమానముగా జూచుట యనగా కుంభవర్షములోను, గాఢమంచులోను ఎప్పుడు నిలచియుండుట యని యర్థముగాదు. మఱేమనగా, సామాన్యమైన ఎండవానలకు కలతపడకుండా అనుష్ఠానము నిర్వహించుటయని భావము.

7. “ప్రజ్ఞానబ్రహ్మ” అను భావము దెలిసినవారు ఆస్తిలోనుండి జారిపోవుటకు కారణ మేమనగా ఎవని మనస్సు దుస్సంకల్పములనుండియు, దుశ్చింతలనుండియు వెనుకకు మరలలేదో, మహావాక్యబోధయందు సమాధానస్థితి గలుగలేదో, అట్టివానికి ప్రజ్ఞానబ్రహ్మమందు నిలుకడ గలుగనేరదు. శుభా శుభ ద్వంద్వవిషయములలోనుంచి వేరై, ఆత్మస్వరూపమునందు ఉపరతిని పొందినవారికే ప్రజ్ఞానబ్రహ్మ అను మహావాక్యమందు నిలుకడ గలుగును. ఇట్టిజ్ఞానము గలిగినవారు శుభకర్మల నొకవేళ త్యజించినను త్యజింపవచ్చును, తక్కినవారు త్యజింపరాదు.

8. ద్వంద్వములతో గూడిన సంసారమునందుండి విముక్తిని పొందదలంచినవాడు కేవల జ్ఞానయోగము చేతనే ఆత్మ సాక్షాత్కారమును పొందవలయును. అట్లుగాక, జపతపయోగ మార్గములచేత మనస్సును నిలుపదలంచినవారు ఎటువంటివారనగా కొందరు పిల్లవాండ్లు ప్రవాహమందున్న పడవమీద ఎక్కి గూర్చుండి ఆపడవ ప్రవాహములో కొట్టుకొని పోవు



చుండగా నాపిల్ల వాండ్రు పడవ కమర్చియున్న అడ్డకొయ్యలను బట్టుకొని ఆపడలంచిన నెట్టుండునో అట్టేయని తెలియవలెను.

9. స్వప్రయత్నములేకుండా వచ్చిన సుఖదుఃఖములు ప్రారబ్ధ మనబడును. కర్మత్వముతోగూడి చేసిన కర్మలు ప్రారబ్ధ మని చెప్పవీలులేదు. ఎట్లనగా, అధికముగా భుజించినందున జబ్బువచ్చినచో నది ప్రారబ్ధమనుట మంచిదిగాదు.

10. ఎవరు చక్కగా చదువుకొందురో, వారికి గొప్ప ఉద్యోగము వచ్చుచున్నది. చదువుకొనకపోయినచో ఉద్యోగము, వంశాచారముగా రానేరదు కదా! అట్లే ఎవరు బ్రహ్మమును తెలుసుకొనుచున్నారో వారికి మాత్రము బ్రాహ్మణత్వము వచ్చుచున్నదిగాని, బ్రహ్మమును తెలుసుకొనకుండానే వంశాచారముగా బ్రాహ్మణత్వము రాజాలదు.

11. ప్రజలను మోసపుచ్చు వేషములువేసి, భక్తునివలె నటింపబోకుము.

సత్యమునుండి జారి ప్రజలను మెప్పించి నీవు సంతసింప దలంచకుము.

తనలోయున్న ఆత్మను గాంచలేనివాడు సర్వులలోనున్న ఆత్మను ఎట్లు చూడగలడు?

విషయచింత ఎప్పుడు గలిగినదో, అప్పుడే ఆత్మవినాశనమునకు హేతువని తెలియవలెను.

12. ప్రకృతిసంబంధమువలన గల్గుసుఖము సాలంబ సుఖమనబడును. సర్వప్రకృతి శమించిన తదుపరి కలుగు సచ్చిదానందసుఖము నిరాలంబసుఖ మనబడును.



13. సాధనసంపత్తి లేక “అహంబ్రహ్మ” అనువానికంటే సాధనసంపత్తి గల్గి దాసోహమ్మనువాడు గొప్పవాడు.

14. దేహాభిమానముగలవాడై ఎవడు “అహంబ్రహ్మ” అను మహావాక్యమును వాగ్రూపముగ ఎన్నిసారులు బల్లనో అన్నిపర్యాయములు, వాడు గుంటనక్కయై పుట్టునని మహారుషి పల్కుచున్నారు.

ఎవడు ఆధికారియై ఒక్కసారి “అహంబ్రహ్మ”యని పల్లనో వానితో సమాను నీముల్లోకము లందును నుండజాలరు.

15. తక్కువ జాతివారిని ఉన్నత స్థితిలోనికి తీసికొనివచ్చు శక్తియున్నచో నాకార్యమునకు ప్రయత్నింపుము. వారిని పైకి దెచ్చుటకై పోయి నీవు వారిలో కలసిపోయినట్లై న ఆకార్యమునకు వెళ్ళకుండుటయే మేలు.

16, నిర్జీవము లన్నియు ప్రవాహజలములో కొట్టుకొని పోవునుగాని ఎదురీదజాలవు. ప్రాణముగల జీవులైనచో ఎదురీద గలవు. ఆలాగుననే జ్ఞానహీనుడు సంసార ప్రవాహములో కొట్టు కొనిపోవును. జ్ఞానచైతన్యము గలవాడు ప్రకృతి కెదురీది పరమాత్మను జేరగలడు.

17. కస్తూరిమృగము తననాభియందున్న సుగంధము పరిమళించుచుండగా ఆసుగంధము తనయందేయున్నదని యెఱుంగక, అడవియంతయు తిరిగి తిరిగి, వెదకి వెదకి, అలసి, యొక్కచోట పరుండి తనముక్కును నాభికి సమీపమం దుంచగా చాలినంత పరిమళము దొరుకుటచే నెట్లు తృప్తి నొందెనో, అట్లే మానవుడున్న సుఖము తనయందున్నదని తెలియక ప్రపంచవిషయము



లన్నిటియందును వెదకి వెదకి, విసిగి, యొక్క-చోట ఏకాంతముగా గూర్చుని మనస్సు నేకాగ్రము చేసి ఆత్మయందు నిశ్చలుడై నచో బ్రహ్మానందముచే తృప్తుడగుచున్నాడు.

18. ప్రపంచకోరికలను సమూలముగా నిర్మూలనముజేసి కేవలాత్మాకారస్థితిలో నెంతెంత నిలుకడ కలుగుచున్నదో వాని కంతంత సంకల్పసిద్ధి గల్గును. అయితే ఆత్మశుద్ధి గల్గువఱకు ఏ కోర్కెలను కోరగూడదు. ఒకవేళ తాను కోరిన సంకల్పములు సిద్ధించక పోయినచో నాకార్యము నెవరో చెడగొట్టినారని పరుల యెడ విరోధించగూడదు. అట్లగుటకు తన తపస్సుయొక్క దుర్బలత్వమే యని తలంచవలయును.

19. ఎవరినైననుజూచి, నీవెవ్వర వనినచో నేనునేనని అందరును చెప్పుదురు గాన అందరియందును నే ననుపదార్థ మున్నట్లు గోచరించుచున్నది. ఆ నే ననువస్తువును వెదకి విచారించబూని నచో నది దేహమేనని చెప్పెదమన్న దేహమును గూడా ఎఱుగుచున్నది. కాన దేహమని చెప్పకూడదు. అట్లే మనోబుధ్యాదులనుకూడా ఎఱుగుచున్నదిగాన వాటికన్నను వేరుగా యున్నదని చెప్పవలెను. అట్లే సూర్యచంద్రాదులను పంచమహాభూతములను ఎఱుగుచున్నదిగాన వానికన్నను వేరుగాయున్నదనవలయును. తత్ప్రకారముగా సర్వదృశ్యమును ఎఱుగుచున్నందున ఆత్మకు జ్ఞానత్వము సిద్ధించినది.

20. ఆత్మకు ఆనందత్వము కూడా గలదు. ఎట్లనగా విపీలికము మొదలుకొని బ్రహ్మపర్యంతముగల సర్వజీవులును ఆనందముకొఱకే ప్రయత్నించుచున్నవి. దుఃఖము నేజీవియు కోరుట



లేదు. ఏలనన తానొకప్పుడు ఆనందమును ఎఱిగి అనుభవించి యుండుటవల్లనే ఆనందమును గోరుచున్నాడని చెప్పవలసి యున్నది. కాబట్టి జీవులు పారంభములో ఆనందములోనుండియే వచ్చినవనియు ఆనందముకొఱకే ప్రయత్నించుచున్నవనియు, తుదకు ఆనందములోనే చేరవలసియున్నవనియు, చెప్పవలసి యున్నది. అందుచేత ఆత్మకు ఆనందత్వము సిద్ధించినది.

21. జాగ్రతావస్థ, స్వప్నావస్థయందు లేకపోవుచున్నది. స్వప్నావస్థ జాగ్రతావస్థయందు మిథ్యయగుచున్నది. జాగ్రత్త్వ ప్నంబులు రెండును సుషుప్త్యావస్థయందు లేకపోవుచున్నవి. ఇట్టి మూడవస్థలును ఒకదానిచేనొకటి కొట్టబడుచు ఒకదానినొకటి ఎఱుగలేక క్షణికములై తిరుగుచున్నవి. ఆత్మయన్ననో అవస్థా త్రియముల మూడింటి నెఱుంగుచు త్రికాలములయందును నశింపులేక స్వయంప్రకాశమై సత్తామాత్రమై యుంటున్నది. కాబట్టి ఆత్మకు సత్యత్వము సిద్ధించినది.

22. ఖురానులో మహమ్మదుగారు ఏమిబోధించినారనగా, ఇస్లాముమతమును ప్రేమించినవారిని నీప్రాణమువలె జూడమని చెప్పినారు.

బైబిలుగ్రంథములో క్రైస్తు ఏమిబోధించినారనగా నీవలెనే నీ పొరుగువారిని చూడమనిరి. బుద్ధుడు ఏమిచెప్పెననగా నీవుఎట్టిసుఖమును గోరుచున్నావో అట్లే సర్వజీవరాశియంతయు అట్టిసుఖమునే గోరుచున్నది గాన, చీమనైనను చంపకూడదని చెప్పిరి. ఓహో! బుద్ధభగవానుల మత మెంతవిశాలమైనదో చూడుడు.



వచ్చునుగదా! ఆలాగే పెట్టెలోయున్న పుల్లలన్నియు గీచి వెలిగించినచో ఎంత మహాగ్నియగునో చూడండి! అట్లే ఆ యణువు లన్నిటిని తపస్సుచే ప్రజ్వలింపజేసినచో మహా త్రమైన సిద్ధులను, శక్తులను ఇచ్చుచుండును. కాబట్టియే గవర్నమెంటు వారు గొప్ప తెలివిగల్గినవారిశిరస్సులను పరీక్షించుటకై లక్షలు ధనమిచ్చి కొనుచుందురు.

25. ప్రతిమానవునికిని రెండు హస్తము లున్నవి. అందులో ఒక హస్తముచేత పరమాత్మను పట్టుకొనండి. వేరొక హస్తము చేత సంసారమును పట్టుకొనండి. ఒకకంటితో పరమాత్మను జూడండి. వేరొక కంటితో ప్రపంచమును జూడండి. అందువల్లనే పరమాత్మ మనకు రెండేసి అవయవము లిచ్చియున్నాడు. ఒక వేళ విడువదలంచినచో ప్రపంచమును విడిపించవలెను గాని, పరమాత్మను ఎప్పుడున్నా వీడరాదు. పరమాత్మధ్యానము చేయనివాని జీవితము అడ్రసులేని జాబువంటి దగుచున్నది. అనగా అడ్రసులేని జాబుగతి యేమగునో వీనిబ్రతుకును అట్లే యగునని ఎఱుంగుము.

26. ఎంతవఱకు నేనుబ్రాహ్మణుడను, శూద్రుడను, నేను దేహముగలవాడను అను ఘర్త్యబుద్ధియుండునో అంతవఱకు జననమరణములు తప్పకయుండును. నేను కేవలము పరమాత్మ స్వరూపుడను. పై జెప్పిన కులవర్ణభేదాలు నాకులేవని ఎప్పుడు చక్కగా ఎఱుంగునో అప్పుడుమాత్రమే జన్మరాహిత్యమగును.

27. సూలదేహోగ్యముకొఱకు వేదమందు ఆయు ర్వేదము చెప్పబడినది. సూక్ష్మదేహోగ్యముకొఱకు జ్ఞాన



యోగము చెప్పబడినది. ఈ రెండును వైద్యములే యగుచున్నవి. అయితే ఈ రెంటికికూడా పథ్యము తప్పక యుండవలయును.

28. గురువుయొక్క ఆత్మలో యున్న భావమును తెలుసుకొని నటించువాడు ఉత్తమశిష్యుడు. కనుసైగను దెలసి ప్రవర్తించువాడు మధ్యముడు. వాక్కుచే ఒక్కసారి చెప్పినంతనే కార్యము చేయువాడు అధముడు. రెండుమారులు చెప్పవలసివచ్చినచో వాడు గురుసేవకు పనికిరాడు. శిష్యునికి మొదటిపని గురుకార్యము చేయుటయు, రెండవపని, దైవపూజ, జపధ్యానములును, మూడవపని అతిథి అభ్యాగతులయొక్క సేవయు, తనపని నాల్గవదిగా ఎవడు గుర్తించునో వాడు ఉత్తమాధికారియని చెప్పబడుచున్నాడు.

29. ఎవరు అధికారులు గాకుండానే సన్యాసము గోరుచున్నారో వారిబుద్ధి ఎటువంటిదనగా కూలికి మట్టిపని చేసుకొనునొకవడ్డివాడు తాను కష్టపడి సంపాదించినడబ్బు సంసారఖర్చునకు చాలనందున అధికముగా సంపాదించగోరి కలెక్కరుపనికావలెనని కోరునట్లుండునని తెలియవలెను. అనగా తారకమే సాధించలేనివాడు అమనస్కమున కెట్లు డగును?

30. ముఖ్యసారాంశమేమనగా మనస్సునందుండు భావమునే వాక్కుచే సత్యము జెప్పటయు, వాక్కుచే తపది చెప్పుచున్నావో ఆకార్యమును తప్పక కాయముచే చేయుటయు, జరుగునుగాన ఈమనోవాక్కాయములను మూడింటినే త్రిపుటియని పెద్దలు చెప్పుదురు. ఈ త్రిపుటి ఎప్పుడు ఏకమగునో అదియే త్రిపుటి రహిత మనబడును. ఈ త్రిపుటిగాక దీనికవ్వల వేరొక త్రిపుటి



గూడా యున్నది. మొట్టమొదట ఈచెప్పబడిన త్రిపుటిని జయించినచో తదనంతరము ఎన్ని త్రిపుటు లున్నను సులభముగా పటాపంచలు జేయవచ్చును. ప్రత్యక్షముగా గాన్పించుచున్న త్రిపుటినే జయించలేకున్నవారు అతిసూక్ష్మమై అంతరాంతమందున్న మహాత్రిపుటిని రహితమొనర్చినామని జెప్పినచో పెద్దలు హరించబోరు.

31. జ్ఞానయోగము, భక్తియోగము అను రెండు యోగములు గలవు. అందు జ్ఞానయోగము అతిసూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైనది. అట్టి జ్ఞానయోగమునందు నిలువలేకపోయినచో భక్తియోగమునే ఆవలంబింపవచ్చును. అయితే జ్ఞానయోగమునకెన్ని సుగుణము లుండవలయునో భక్తియోగమునకు గూడా అట్టి సుగుణము లన్నియు సంపూర్ణముగా నుండవలయును. భక్తి జ్ఞానములకు లక్ష్యములలో కొంచెము భేదముండునేగాని లక్షణములు మాత్రము రెంటికిని ఒక్కటేవిధమని తెలియవలెను. అయితే నాగాయణస్మరణ జేయబోయి నరులస్మరణ చేయబోకండి.

32. సృష్టి అయినది మొదలు పరమాత్మకు ఇప్పటివరకు ముఖ్యభక్తులు అయిదుగురే దొరికినారట. ఆరవభక్తుడు ఇంతవఱకును దొరకలేదట. ఆ ఐదుగురెవరనగా ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము, భూమి ఇవియే పంచభూతములు ఈఅయిదుగురు భక్తులును అనాదినుంచియు ఇప్పటివఱకును భగవదాజ్ఞలనలేశమొననుమీరక ఆచరించుచున్నారు. కావున భక్తులెనటివారు ఈపకారముగా భగవదాజ్ఞాబధులు గావలెను.



33. చీకటియందు ప్రయాణము చేయునప్పుడు బ్రాహ్మణుడైనను, సన్యాసియైనను, చండాలుడైనను, గిపము చేతిలో యుండినచో, సుఖముగా ప్రయాణము చేయగలుగుదురు. ఎవని వద్ద లాంతరు లేదో వారు గుంటలో పడకపోరు. ఆలాగే జ్ఞానము కలిగినచో నెవ్వరైనను మోక్షము జెందుటకు సందియములేదు. జ్ఞానజ్యోతి లేనిచో బ్రాహ్మణుడైనను నరక మనుభావిలో పడక తప్పదు.

34. మానవునికి నెలరోజులైనచో పితృదేవతల కొక్కదినమగును. అందుచేత అమావాస్యనాడు, పితరులకు తర్పణ జేసినట్లున వారికి ప్రతిరోజు భోజనము పెట్టినట్లు యగును. మానవుని సంవత్సరము దేవతలకు ఒక్కదినమగును. అందువలన సంవత్సరమున కొక్కసారి యుత్సవము జేసినట్లున వారికి ప్రతిరోజును జేసినట్లు యగును.

35. వేదాంతభాష మహాగంభీరమొనటిది. అందువలన మహాసూక్ష్మబుద్ధితో సంజ్ఞారూపముతో తెలుసుకొనవలయును. ఎట్లనగా తెలిగ్రాం భాష నోటితో మాటలాడక టకటకమని ప్రవేశ తోకొట్టెదరు. కావున, ప్రక్కనేషను మేష్టరుకు కూడా యాభాషవచ్చియుండినచో నరముజేసుకొనగలడు. ఆభాష తెలియనిచో ఎట్లు తెలుసుకొనగలడు? అట్లే గురుశిష్యులిరువురును వేదాంతపరిభాష తెలిసినవారై యుండవలెను.

36. శంకరరామానుజ మధ్వాది మహామతకర్తలందరును ఒకరిమీదనొకరు విరోధముచేత ఒకరిమతముల నొకరు ఖండించినవారుకారు. మరేమనగా, ఆయా దేశకాలములనుబట్టి జీవుల



యొక్క అధికారము ననుసరించి జీవులయొక్క మేలుకొరకే ఆయామతములను సాపించిరని తెలిసికొనవలయును.

37. ఒకరు అద్దమును చేతబట్టుకొని దృశ్యముతట్టు త్రిప్పియుంచినచో నా యద్దమునందు దృశ్యమే యగుపడును. కాని, తనదేహ మేమాత్రము అద్దమునం దగుపడనేరదుగదా, అట్లే అంతఃకరణమనెడి అద్దము దృశ్యముతట్టు త్రిప్పియుంచినచో ఎదుటనున్న దృశ్యమే యగుపడును గాని, తన స్వస్వరూపమైన ఆత్మ గానుపించనేరదు.

38. సముద్రజలము అవిరిరూపమున మేఘములోజేరి అచ్చటనుంచి వర్ష రూపమున పర్వతప్రాంతములలో దుమికి చిన్న చిన్న కాలువలుగా ప్రవహించి నదీనదములలో ప్రవేశించి బహువేగముగా తన గమ్యస్థానమైన సముద్రము జేరువరకును మధ్యనెచ్చటను నిలువక పోవుచుండును. అయినను, కృష్ణాగోదావరి మొదలైన మహానదులకు అచ్చటచ్చట కొన్ని పుణ్యఘట్టములవద్ద అనేకజనులు స్నానములు, పూజాదులు జేయుచు, ఆనదులను అధికముగా కీర్తింపుచుందురు. ఆనదు లాపూజాగౌరవములను మన్నించక అచ్చట నిమిషమైనను నిలువక సముద్రమునకు పోయి విశ్రమించునట్లు, సాధకులైన జిజ్ఞాసులుకూడా తమ స్వస్వరూపమైన పరమాత్మను జేరువరకు ఎన్నిమతములు ఏర్పడినను, ఎంతమంది శిష్యులేర్పడినను, ఎన్ని గౌరవములు గల్గినను తుదకు అణిమాదిమహాసిద్ధు లడ్డమువచ్చి ప్రార్థించినను, ఏమాత్రము నిలువక తన గమ్యస్థానమైన బ్రహ్మానందములో విశ్రాంతి జెందువరకు మధ్య నిలువకూడదు.



39. మానవులలో మూడు రకములవా రున్నారు. ఎట్లనగా, ఎవ్వరును నాకంటే మించియుండకూడదనియు, అట్లధి కులుగా యున్నచో వారియెడ అసూయగలవారు అధములని చెప్పబడుదురు. అందరున్నూ సమానముగా నుండవలయునని కోరువారు మధ్యములని చెప్పబడుదురు. అందరునూ నాకన్న మిన్నయై యుండవలెనని కోరువారు ఉత్తములని చెప్పబడుదురు. ఈ దినము కూలిజేసి రేపుకూలి యడుగువాడు ఉత్తముడని చెప్పబడును. రేపు జేయబోవుపనికై ఈదినమే కూలి వెచ్చుకొనువాడు అధముడని జెప్పబడును.

40. ఒక ఇంగ్లీషుపండితుడు(డార్విన్) మనజన్మమునకారంభము చేప జన్మమనియు, ఆమీద పక్షీయనియు, తదుపరి కోతియనియు, ఆఖరున మానవజన్మముగా మారెననియు, ఇట్లు కొన్ని మార్పులు మాత్రము చెప్పెను గాని, మానవజన్మమునుంచి ఏ రూపంగా మారునదియు చెప్పక అక్కడికే ఆపివేసినాడు.

మన హిందూవేదములును, ఋషులున్నూ, మానవ జన్మమునకుముందు ఎనుబదినాలుగులక్షల విధములుగా మారెననియు, తుదకు మానవుడైనాడనియు, ఇచ్చటనుండి తన గమ్యస్థానమైన పరమాత్మనుబొందు మార్గమధ్యములో యక్షకిన్నర సిద్ధవిద్యాధర దేవబ్రహ్మాది జన్మములైన మార్పులుజెందవలయుననియు, ఆమీద ముక్తి పదమును జెందుననియు చెప్పియున్నారు. మనమతము ఎంత విశాలమైనదో యోచించుడు....

41. యదార్థమైన గురువువద్ద శిష్యత్వముచేయుట కత్తిమీద నడచుటకంటెను కప్పమని కబీరుదాసుగారు చెప్పి



నారు. ఎందువలననగా తను, ధన, మనములు మూడును గురువున కర్పించి తనకేమి కర్తవ్యములేక భృత్యుడై యుండవలయును. అట్లుగాక ఈశిష్యుడు లేకపోయినచో నాకెట్లుజరుగునాయని గురువుగారున్నా, నేను లేకపోతే ఈమఠ మెట్లుజరుగునో చూచెదమనుకొనెడు శిష్యుడును యండుల అశాస్త్రీయమని చెప్పబడును.

42. కొన్ని మఠములలో, మంచి భోజనములు, ఫలహారములు, బాగుగా దొరకుచుండును. శిష్యులందరును ఆ భోజన పదార్థములను సంతోషముగా భుజింతురు. అందులో కొందరు శిష్యులు ఫలహారములుమాత్రము సంపూర్ణముగా భుజింతురు. కాని, ఏదైన పని చెప్పినచో పండుకొని మూల్గుచుండురు. వారెట్టివారనగా, దొంగఎద్దులవంటివారని చెప్పబడుదురు. ఎట్లన కొన్నిఎద్దులు మేతమాత్రము పూర్ణముగా తినును. నాగలి గట్టినచో పండుకొనును. అట్టివారు లోకములో గౌరవింపబడనేరరు. వారికిన్నీ సుఖములేదు. ఎట్లనగా చక్కగా శుద్ధముగా బెరిగిన కొయ్యలే గొప్ప ఖరీదుగలవి యగును. వంకరగా యండునవి అంతఖరీదు గావుగదా!

43. ఒక రాజునకు నేత్రములు జబ్బుచేసి బహు బాధ పడుచుండెను. ఒక వైద్యుడువచ్చి నీవు పచ్చని వస్తువులనే చూచుచుండినచో ఈబాధ తగ్గిపోవుననిచెప్పి వెళ్ళెను. అప్పుడా ప్రభువు తనకోటలోయున్న మేడల కన్నిటికిని కొన్నిలక్షలు ధనమును ఖర్చుబెట్టి ఆకుపచ్చరంగు వేయించెను. ఆ రంగును జూచుటచే రాజునకు కొంచెముబాధ తగ్గుచుండెను. ఎప్పుడై నను



పొరపాటుచే ఇతరరంగులను జూచినచో బాధ హెచ్చుచుం  
డెను. ఒక్కనాడు ప్రభువుగారి గురువు వచ్చి ఈ వర్తమానము  
రాజుచేత విని ఓ రాజు బ్రహ్మాండమున కంతయు పచ్చరంగు  
వేయించుటకు నీచేతనగు పనిగాదు. నే నొక చిన్న సదుపాయము  
జెప్పెద వినుము. ఆకుపచ్చరంగుగల కళ్లజోడు ఒక్కరూపాయకు  
దొరకును. ఆజోడు కళ్లకు బెట్టుకొన్నచో జగముంతయు ఆకు  
పచ్చగానే తోచునని చెప్పి ఆప్రకారము జేయించెను. రాజుగారు  
గురువుగారియొక్క బుద్ధివికాసమునకు బ్రహ్మానందముపొంది  
ననుస్కరించి బహుమతులుకూడా ఇచ్చెను. అట్లే ఎవ్వరైనను  
ప్రపంచముంతయు శుద్ధసత్యపరబ్రహ్మముగా చేయవలెనని  
శ్రమపడుట సాధ్యముగుపని గానేరదు. కాన తన హృదయము  
పరిశుద్ధము చేసుకొన్నచో ప్రపంచముంతయు శుద్ధముగానే  
గోచరించును.

44. భర్తయనగా భరించువాడని యర్థము. ఒకస్త్రీకి  
యొకపురుషుడు భర్తయగుచున్నాడు. భర్తకుగూడా మఱియొక  
భర్తయున్నాడని తెలియవలెను గాన, సర్వ బ్రహ్మాండములను  
భరించు భర్తయొకరు గలరని మఱువగూడదు. అట్టి పరమా  
త్మను భర్తగా వరించినట్లైన యాభర్త చనిపోవువాడు కాడు.  
కాబట్టి ఎప్పటికిని సుమంగళులై యుందురు. శాశ్వతసుఖమును  
పొందుదురు. అట్లుగాక ఇహలోకభర్తలనే నమ్మినచో వారొక  
నాటికి చనిపోవుట నిజము. అప్పుడు విధవత్వము, దుఃఖమున్నూ  
రాకతప్పదు. ఇట్టిభర్తలు అనంతజన్మములలో నెందరై యుం  
దురో గాన యీ భర్తలందరును స్వప్నావస్థలోగలుగు భర్త  
లెంతో వీరున్ను అంతియేనని తెలియవలెను.



ఇట్లు చెప్పటచేత ఇహలోకపు భర్తలను విడిచి పెట్టమని అరముగాదు. దేహపోషణకై ఇహలోకపు యీ భర్తయున్నా, ఆత్మరక్షణకు పరమాత్మయున్నా, వీరిరువురు యుండుటమంచిది. ఇహలోకపు భర్తలేనివారు కేవలము పరమాత్మనే నమ్ముకొనుట మేలు.

45. భక్తిలో నాలుగురకములవా రున్నారు. ఎట్లనగా శైవవైష్ణవాద్యనేకమతస్థులు ఒకరిమతము నొకరు నిందించుకొనుచు, ఒకరిదేవత నొకరు అసహ్యించుకొనుచు తుదికు కంటితో నె నను ఇతరదేవములను చూచుట కిష్టపడకుండురు. ఇది కేవల సంకుచితభక్తి యనబడును. తమమతమును తమఇష్టదేవమును వీడక తక్కినమతములను వారిదేవములనుగూడా సమత్వముగా జూచుట, మధ్యమభక్తి యనబడును. సర్వశరీరములందును వెలుగుచున్న ఆత్మయే పరమాత్మయని తెలిసి అట్టి విశ్వరూపమును ధ్యానించుటయు, ప్రేమించుటయు ఉత్తమభక్తి యనబడును. దృశ్యమును దృక్కును అంతయు పరమాత్మస్వరూపమే యనెడి పూర్ణావస్థను బొందుట కేవల ముత్తమోత్తమమని చెప్పబడును.

46. వేదమునందు పూర్వకాండయనియు నుత్తరకాండయనియు రెండుభాగములు గలవు. అందు పూర్వభాగమంతయు ధర్మార్థకామముల కుపయోగమగు కర్మ కాండనుదెల్పుచున్నది. రెండవభాగమగు నుత్తరకాండమంతయు మోక్షస్వరూపమైన నివృత్తి మార్గమును బోధించుచున్నది.

47. బుద్ధభగవానులు నిర్వాణమును పదమును లక్ష్యార్థముగా జెప్పినారని ఇతరమతస్థులు కొందఱు నిర్వాణమును పద



మునకు శూన్యమని అర్థముజేసి బుద్ధభగవానులను శూన్య  
 వాదియని చెప్పినారు. శ్రీకృష్ణపరమాత్మ భగవద్గీతయందు  
 నిర్వాణపదమును నాలుగై దుచోట వచించియున్నారు. ఇదిగాక  
 శ్రీశంకరాచార్యులవారు నిర్వాణపట్కమని కొన్ని శ్లోకము  
 లనే చెప్పియున్నారు. నిర్వాణపదమునకు శూన్యార్థమైనచో  
 శ్రీకృష్ణభగవానులున్నా శ్రీజగద్గురు శంకరాచార్యులున్నా  
 చెప్పదురా! మరేమన ఆకాలమునందు బ్రాహ్మణులు రాజుల  
 చేత జీవహింసారూపమైన యజ్ఞములను విశేషముగా జేయించు  
 చుండిరి. అట్టి హింసారూపమైన యజ్ఞములను బుద్ధభగవానులు  
 ఖండించి నిలిపివేయించినందువలన బ్రాహ్మణులు బుద్ధమతము  
 శూన్యమతమని ప్రచారము చేసిరిగాని బుద్ధభగవానులు నవ  
 మావతారమని మనదేశములో ప్రసిద్ధియొయున్నది.

48. భగవద్గీతయందు కృష్ణభగవానులు ఆఖరున మోక్ష  
 సన్యాసయోగమే చెప్పినారు. శ్రీరామచంద్రుడును ఆఖరున  
 సర్వసంగపరిత్యాగియై సన్యసించెను. పంచపాండవులును అంత్య  
 దశయందు సన్యసించినట్లే యున్నది. కాబట్టి ఆఖరున ప్రతి  
 వారును సన్యాసము పొందవలయును. అయితే అధికారులైన  
 వారికే సన్యాసము చెప్పబడెను. అధికారి గాకుండానే బ్రాహ్మ  
 సన్యాసము తీసుకొన్నచో వాడు ఉభయభ్రష్టుడగును. బ్రాహ్మ  
 సన్యాసము కన్నను, సంకల్పసన్యాసము గొప్పది. దానికన్నను  
 అవిద్యాసన్యాసము ఇంకా గొప్పది. ఈ మూడు సన్యాసము  
 లను ఎవరు సంపూర్ణముగా ధరించినారో వారు సంపూర్ణ  
 సన్యాసి యని చెప్పబడుదురు.



49. పూర్వజన్మమునందు పుణ్యముజేసినవారే ఇప్పుడు ప్రపంచములో సమస్తభాగభాగ్య సుఖములు గలియున్నారు. పూర్వజన్మమునందు పాపముజేసినవారే ఇప్పుడి ప్రపంచములో ఏ సుఖములులేక దర్శిదముచే బాధపడుచున్నారని తెలియవలెను. పుణ్యాత్ములైనవారికి పుణ్యమైన సంతోషకార్యములు చూచినప్పుడు ఆనందము పొంగుచుండును. పాపాత్ములకు మంచిపుణ్యకార్యములు చూచినప్పుడు వారి నేత్రములకు మహాబాధ కలుగుచుండును. ఎట్లనగా, దీప్రకాశము, మనోహరమైనదైనను కంటిరోగము గలిగినవారికి మహాబాధ గలిగించునుగదా!

50. మనదేశమునందు లోకోద్ధారకులైన మహాపురుషులనేకులు పుట్టిరి. వారందరును మాతల్లి పవిత్రురాలగుట వల్లనే అట్టి పవిత్ర గర్భములో పుట్టుటచేతనే మాకు లోకసేవ జేయునట్టి పవిత్రబుద్ధి పుట్టుటకు కారణమైనదని వారివారి తల్లులను అధికముగా పొగడుకొనిరి. కాన, స్త్రీ హృదయమెట్లుండునో అట్టి పుత్రులే పుట్టుదురు. కాబట్టి లోకమును చెఱచుటకుగాని, బాగుపఱచుటకుగాని స్త్రీలయొక్క పవిత్రాపవిత్రతలే కారణములైయున్నవి.

51. మనదేశమునందు ఏ దేవుని పేరు చెప్పినను, ఏ మహాపురుషుని పేరు జెప్పినను, ముందు స్త్రీ శబ్దమే వచ్చుచున్నది. అదెట్లనగా లక్ష్మీనారాయణ, గౌరీశంకరులు, సీతారాములు, స్త్రీ పురుషులు, తల్లిదండ్రులు. ఇట్లు ప్రతిపదమునకును స్త్రీ పదములే ముందు వచ్చుచున్నవి. ఇది చూచి విచారించి పాణిని మొదలైన మహావ్యాకరణవేత్తలు మొదట స్త్రీ



పదమును తీసివేసి పురుషపదమును కుదుర్చుటకై చాలాశ్రమజేసి చూచినను, వ్యాకరణము కుదురలేదట. అందువలన ఆ స్త్రీ పదము ముందు యుంచుట దైవాజ్ఞయని అట్లే యుంచినారట. గాన స్త్రీయే ముఖ్యమని ఎఱుంగవలెను.

52. పుణ్యాత్ములయొక్క మనస్సు, వాక్కు, తనువు, ధనము లన్నియు పుణ్యకార్యములకే ఉపయోగపడుచుండును. పాపాత్ములయొక్క తను, మన ధనములు పాపకార్యములకే ఉపయోగపడుచుండును. పుణ్యాత్ములమనస్సు ఎప్పుడును ప్రశాంతము గాను ఆనందముగాను యుండును. పాపాత్ముల హృదయ మెప్పుడును చింతలచే కొటబడుచుండును.

53. భగవంతుడు అందరియందును సమానముగా యున్నాడు కాని, భగవంతునియందు అందఱును సమానముగా లేరు. భగవంతునిమీద భక్తిగలిగినవారు చాలామంది యుండవచ్చునుగాని, భగవంతునిదయను సంపాదించినవారు అరుదుగా యుందురు.

54. రాజు యను పదమునకు అరమేమనగా ధర్మదీక్షగల్గి సమస్తజనులయొక్క కష్టములు తొలగించి, సంతోషముగలిగించి సర్వమానవులయొక్క హృదయములను రంజింపజేయువాడు గాన రాజు యనుపేరు గల్గెను.

55. ఒక మనుష్యుడు బుద్ధభగవానుని జూచి, స్వామీ! భగవంతుడున్నాడా? యని అడుగగా వారిట్లనిరి. “భగవంతుడు ఉండుట లేకుండుట అట్లుండనిమ్ము. దానివలన మన కేమియు లాభము లేదు. మనహృదయమాలిన్యమే మనల నమితబాధలను పొందజేయుచున్నది. అందువలన నీ అంతఃకరణము శుద్ధము



జేసికొనుట మేలు. అందుకు నీవు అధికారివి కాకపోయినచో నీకు ఏది సుఖమో సర్వజీవులకును అదియే సుఖము. నీ కేది దుఃఖమో సర్వజీవులకును అదియే దుఃఖము అని తెలిసి ఏజీవి కిన్ని కొంచెమైనను దుఃఖము గలుగనీయక ప్రవర్తించినచో దేవుడున్నది లేనిది అంతయు నీకే తెలియునని చెప్పిరి.

56. మనువుయొక్క సంతతివారై నందుచేత మానవులని పిలువబడుచున్నారు. అగ్రజాతి మొదలు అంత్యజాతివఱకును ఏదేశమువారలైనను మానవులనియే పిలువబడుచున్నారు. కులము లనునవి మధ్యలో ఏర్పడినవియే. ఎట్లనగా మహమ్మదు వచ్చినప్పటినుంచి మహమ్మదు కులమును, క్రీస్తువు వచ్చినది మొదలు క్రైస్తవ కులమును, బుద్ధుడు వచ్చినది మొదలు బౌద్ధ కులమును, ఇట్లే అనేక శాఖలు మన మెఱిగినంతలోనే ఏర్పడినవిగదా. అట్లే అన్ని కులములును ఆయా కాలములందు ఏర్పడిననే కాని, దైవస్పృష్టిలో వచ్చినవి కావు. కాబట్టి మానవులందఱును, ఒక్కటే కులముగా యుండవలయుననియే మాయొక్క ముఖ్య ఉద్దేశము. అయితే అందఱును శుచ్యాచారములు మాత్రము చక్కగా కలిగియుండవలయును.

57. ధ్యాననిష్ఠలు జేయువారు ఏకాంతస్థలమునందు కూర్చుండి రహస్యముగా జేయవలయును. కొంద రట్లుగాక, అనేకజనులు కూర్చున్న సభలయందు పద్మాసనమువేసి, నడుము నిక్కించి, వెన్నువిఱచుకొని, నిమిలితనేతులై ఏమో తెలిసిన వారివలె ముందు వెనుకలకు యూగుచుందురు. అట్టి వారందరు డాబికులని చెప్పబడుదురు బాగుగా తెలిసినవారు ఏకాంతస్థలమునందు రహస్యముగా గొప్పధ్యానముచేసియు, ఒక



సభామధ్యమున కూర్చున్నప్పుడు సామాన్యముగానే యుందురు. అది ఎట్లనగా, తిరునాళ్లు జరుగు సలములలో వీధులయందు గిలెటుసొమ్ములు కుప్పలుకుప్పలుగా ప్రోగులుపోసి అమ్ముచుందురు. బంగారునగలను, రత్నహారములను అట్లు వీధులలో అమ్మురుగదా! ఆప్రకారముగా ధ్యాననిష్ఠలను సభలలో ప్రదర్శించినచో తపస్సునకు గౌరవము పోగొట్టినవా రగుదురు.

58. ప్రపంచములో మన పితృత్వమునకు ఎవ్వరైనను అడ్డుదగిలినచో కోర్టుకుపోయి ఎంతకష్టమైనను ఎంతధనము ఖర్చయినను పోట్లాడి ఎట్లు మనపక్షము జేసుకొనుచున్నామో ఆ ప్రకారమే పరబ్రహ్మమైన మోక్షధనమునకై, ఏలకష్టపడుట లేదు. ఈ రెండును మనకు పితృత్వములే యగుచున్నవి. అయితే, ఈ రెంటియందును అధికారమున్నది గాని, మైనరు తీరనివారికిమాత్రము కోర్టువారు ఆస్తిని స్వాధీనము చేయరు. ఆలాగుననే ఎంతవఱకు అజ్ఞానులుగా యుందురో వారు జ్ఞానధనమునకు అధికారులు కానేరరు.

59. ఆత్మకు రెండవవస్తువు యుండునంతవఱకు, దుఃఖముండియే తీరును. ఎట్లనగా, ఎలుకకు పిల్లి యుండునంతవఱకు దుఃఖము తప్పదు. జింకకు పెద్దపులి యుండునంతవఱకు, శోకరహితము గానేరదు. ప్రభువునకు పరప్రభువు యుండువఱకు, చిత్తశాంతి యుండనేరదు. దేవతలకు రాక్షసులుండువఱకు, సౌఖ్యములేదు. అందుచేత ఆత్మకు ద్వైతభావన యుండునంతవఱకు, చిత్తోపరతి గలుగనేరదు. కాబట్టి పరమాత్మస్వరూపుడనగు నాకంటే అన్యవస్తువు బొత్తుగాలేదు అని తెలియువఱకు సంపూర్ణానందము లేదు. అందుచేత ఈసర్వదృశ్యమంతయు



మిథ్యామాత్రమని సర్వకాలసర్వావస్థల యందును, దృఢ  
 ధ్యానముతో నుండవలెను. అట్లుగాక యోగాభ్యాసాదుల  
 చేత, కొంతసేపు దృశ్యరహితస్థితిలో నుండి, మరల వ్యవహార  
 స్థితికి వచ్చినప్పుడు దృశ్యము నన్నేమి చేయునోయను భయ  
 ముండును. ఎట్లనగా, ఒకమనుష్యుడు నాగుబాముయొక్క  
 కంఠమును గట్టిగా పట్టుకొని విడువకున్నను విడిచిపెట్టితే,  
 కఱచునేమోయను భయ ముండును. అట్లుగాక, పామును  
 సంపూర్ణముగా చంపివేసితే నిర్భయమైనట్లు, ఈదృశ్యము  
 నంతయు సంపూర్ణిగా మిథ్యాస్వరూపమని జూచుటో, లేక  
 సర్వము పరమాత్మస్వరూపమేయని గాంచుటో యుండవలెను.

60. మనుష్యులలో ఆరుతరగతులవారుండురు. అదిఎట్ల  
 నగా మొదటివాడు తనసుఖమునుమాత్రమే తాను చూచుకొను  
 చుండును. రెండవవాడు, తనసుఖమును తనభార్యబిడ్డలయొక్క  
 సుఖమునుమాత్రమే చూచుకొనుచుండును. 3 వవాడుతనను, తన  
 భార్యపుత్రాదులనేగాక, తనబంధుమిత్రాదులయొక్క సుఖ  
 మును కూడా చూచుచుండును, నాల్గవవాడు, తనజాతివారందరిని  
 ప్రేమించును. అయిదవవాడు తనజాతివారినే కాక తనదేశము  
 వారందరిని ప్రేమించును. ఆరవవాడు సర్వజాతులను సర్వదేశీ  
 యులను అందరిని సమానముగా ప్రేమించును. ఇట్టివారే  
 ఉత్తమమనుజులని చెప్పబడుదురు.

61. జలమునందు విద్యుచ్ఛక్తి కలదు. ఆశక్తి నీటి  
 యొక్క విస్తీర్ణమునుబట్టి యుంటున్నది. ఒక పంచపాత్ర నీటి  
 యందు ఒక చిన్నపురుగు పడినచో యా నీళ్లు పారబోయు  
 చున్నాము. ఎందువల్లననగా—



ఆ నీటియం దాపురుగుయొక్క మాలిన్యమును పోగొట్టుకొనునంతటి విద్యుచ్ఛక్తి లేనందువలనే యని తెలియవలెను. ఒక పెద్ద చెఱువునీటియందు గొప్పచేపగాని లేక మనిషిగానిపడి చనిపోయినచో యా చెఱువు నందున్న విశేషజలములో గొప్ప విద్యుచ్ఛక్తి యుండుటవలన యా మలినము హరించివేయబడుచున్నది. వర్షాకాలమునందు మహానదులన్నియు ప్రవహించునపుడు అందుఅనేకజీవజంతువులును అనంతకల్మషముకొట్టుకొని వచ్చి చేరినను, సముద్రము ఆ మహాకల్మషమునంతటిని హరింపజేయుచున్నది. అట్టి మహాసముద్రముయొక్క శక్తి పంచపాత్రకు, భావికి, గుంటకు రావలెనన్న ఎట్లు వచ్చును? అట్లే గొప్ప సిద్ధపురుషులు జేయునట్టి ఘనకార్యములను జూచి శక్తిలేనివారు అట్టికార్యములకు పూనుకొన్నచో ప్రయాస గలుగునేగాని అవి ఫలించనేరవు. అందువలన వారివారిశక్తిని గనిపెట్టి నడుచుకొనుట మంచిది.

62. అరణ్యమునందు వెదురు పొదలుండును. వానిలో ఎండిపోయిన వెదుళ్లకు తుమ్మెదలు రంధ్రములు దొలచును. గాలి బాగుగా దోలునప్పుడు యా వెదురురంధ్రములగుండా మంచి సునాదము బల్కుచుండును. అప్పుడాయరణ్యమునందున్న జింకలు యా వేణునాదమును విని వెదకులాడుచు గుంపులు గుంపులుగా యా పొదవద్దకు వచ్చినిలిచి యా నాదానందమును వినుచుండును. ఇంతలో గాలి యాగిపోయినచో యా నాదము నిలిచిపోవును. అప్పుడా జింకలన్నియు వెళ్లిపోవును. మరల ఆ గాలి చేత వేణునాదము బలికినచో వెంటనే జింకలన్నియు వెనుకకు మరలివచ్చి యానాదము వినుచుండును. అట్లే బ్రహ్మానంద



మనెడి వేదశ్రుతినాదము వినుటకై జిజ్ఞాసువులైన జనులుఋష్యాదులవద్దకు వచ్చి వినుచు పోవుచుందురు.

63. ఏకాంత మనగా మనుష్యు లెవ్వరును లేనిచోటని అరముకాదు. ఏసంకల్పములు లేని చోటయుండుటే యని అరము. ఏసంకల్పములు లేనిచోట దృష్టియంచువాడు అనేకమనుష్యులలో యున్నను వాని కది నిరనస్థానమే యగుచున్నది.

సంకల్పములు గలవాడు ఎవ్వరును లేని నిరనస్థానమందున్నను ఎన్నిసంకల్పములు గలుగుచున్నవో అంతమంది మనుష్యులలో యున్నట్లే యగును.

64. ఏ మానవుడు కాలమును నిర్లక్ష్యముగా జూచుచున్నాడో వాడు పరమాత్మను నిర్లక్ష్యము జేసినవాడగుచున్నాడు. ఎందువల్ల ననగా గీతయందు కాలము నేనని భగవంతుడు చెప్పి యున్నాడు. కావున నీకు భగవంతుడిచ్చియున్న కాలమును వృథా చేయకుము. ఇదిగాక మత్స్యములలో మకరము నేనని చెప్పినాడు. ఎందువల్ల ననగా సముద్రమునందు మకరమును నొక జాతి చేపలు కలవు. చేపలు వేటాడువారికి నొక వేళ యామకరమనెడి మీనము వలలో చిక్కినను దానిని వారు చంపక విడిచివేసెదరు ఎందువల్ల ననగా సూర్యుడు దుండునప్పుడు యాచేపతూర్పుగా మళ్ళి సూర్య నమస్కారములు జేయుననియు, యెవ్వరా చేపను చంపి తినెదరో వారికుటుంబము నాశనమగుననియు, అన్నిమత్స్యములవలె ఈ చేప ఇతరమైన చిన్న చేపలను తరిమిచంప తినదనియు, దానివద్దకు వచ్చినవానినే తినుననియు జాలరులు కొంతమంది చెప్పుచున్నారు.

65. నాలుగు వేదములును వేదాంగములును కంఠసముగా చదివినను అనుభవమును ఆచరణయును లేకున్నచో యా



చదువులన్నియు ఏమాత్రమును లాభములేదు. అందుచేత చదువు అనవసరమని మేము చెప్పటలేదు. మరేమనగా రెండును యుండుట మంచిదని చెప్పుచున్నాము. కొందరు కొన్ని శాస్త్రములుమాత్రము చదివి మాకు తల ఉడుకెక్కినది, ఈ శాస్త్రములన్నియు మాకెందుకు; మాకు మోక్షముకదా కావలెను అని అనుచుందురు. అది ఎట్లున్నదనగా ఒకరు గొప్పయాకలిబాధతో నుండియు, మా యాకలిదీరుటకు ఈప్రొయ్యి యెందుకు, నిష్పాసీళ్లు ఎందుకు, ఈపొగలును సెగలును ఎందుకు, మాకు కావలసినది పిడికె డన్నమేకదా యని అన్నట్లుగా యుండునని తెలియవలెను.

66 లక్షరూపాయలు ఖర్చుబెట్టి ఒకశృంగారమైన గొప్ప దేవాలయము గట్టించి యాగుడిలో దేవునిప్రతిష్ఠజేయకపోయినచో యాదేవాలయమును కట్టించినపుణ్యమును, ఆమానవు డెట్లు పొందజాలడో ఆప్రకారముగానే శ్రేష్ఠమైన మానవజన్మము గల్గియు, సకలశాస్త్రములను చదివియు మహాభోగభాగ్యము లుండియు దివ్యరూపసౌందర్యము దొరికియు తనదేహము నందును సర్వదేహములందును వెలుగుచున్న పరమాత్మను దెలియనివాడు సంపూర్ణమైనమానవజన్మము గలిగినవాడుకాడు. ఏదేహమునందు దేవుని ప్రతిష్ఠజేసుకొనియుందురో అట్టి మహానీయు లున్నచోట చక్కగా దైవప్రతిష్ఠజేసిన దేవాలయమువలె ఎప్పుడును అనేకజనులు కూడి సంతర్పణలు సమారాధనలును, విశేషముగా జరుపుచుందురు. ఎవ్వని హృదయమందు దేవుని ప్రతిష్ఠ జేసియుండలేదో వారెక్కడయున్నను పాడుబడిన దేవ



సానమువద్దకు ఎవ్వరును ఎట్లు పోజాలరో అట్టే బూటకపుభక్తుల వద్దకు ఎవ్వరునూ రాజాలరు.

67. మనోవాక్కాయములు మూడును పరమాత్మను ఎఱుగజాలవు. ఏలననగా ఈమూడును జడములు. పరమాత్మ చేతన స్వరూపము అందువలన జడవస్తువులు చేతనమునెఱుగగలవు అందుచేత పరమాత్మ అవాఙ్మానసగోచరుండని చెప్పటకు కారణమైనది. అట్టి మనోవాక్కాయములకు అతీతమైన పరమాత్మస్వరూపము అధికారులు గానివారికి సాధ్యముగాదు. కావున అభ్యోసకులైనవారికి చిత్తశుద్ధిగలుగుటకొఱకై మహర్షులైనవారు సగుణారాధనములైన పూజాధ్యాన జపతపయోగాది సాధనములు నిర్మించినారని తెలియవలెను.

68. మాసములలో మార్గశీరమాసము శ్రేష్ఠమని భగవద్గీతయందు జెప్పబడియున్నది. ఏలనన లోకకల్యాణములైన జపతపములు జేయుటకుగాని యజ్ఞయాగాదులు జేయుటకుగాని ఎండాకాలమున వేడియధికముగానుండును. చలికాలమున చలిఅధికముగానుండును. అందుచేత ఈరెండుకాలములును అంతయోగ్యములుకావు. మార్గశీరమాసము శీతోష్ణములకు మధ్యకాలమగుచున్నది. ఇదియునుగాక యజ్ఞములు జేయుటకు కావలసిన ధాన్యములును కూరగాయలును సరస్సులలో సంపూర్ణజలములును అన్నియు సంపూర్ణముగానుండును. కావున మార్గశీరమాసము ముఖ్యమని చెప్పబడుటకు కారణమని తెలియవలెను.

69. బజారులో బంగారునగలను అమ్మినచో, అమ్మినవారికిని కొన్నవారికిని, ఆనందము, గౌరవమును కలుగును. అట్లుగాక



బకానొకడు గిల్లునగలను దెచ్చి, అమాయకులైన మనుజులను మోసముజేసి, బంగారునగలని జెప్పి, విక్రయించినచో అమ్మిన వారికిన్నీ, కొన్నవారికిని అపకీర్తియు, అనేకదుఃఖములును గలుగును. ఆరీతిగానే శుష్కవేదాంతమును నిజవేదాంతమని చెప్పి, అమాయకులను మోసముజేసినచో ఉభయులకును దుఃఖము తప్పదు.

70. సూర్యోదయకాలమున మన దేహముయొక్క నీడ చాలా పొడవుగా గాన్పించును. సూర్యు డెంతెంత పైకి వచ్చుచుండునో అంతంత నీడ తగ్గితగ్గి తుదకు తన పాదముల క్రిందనే లయమాను. అట్లే జ్ఞానోదయప్రారంభకాలములో మన మనస్సు ఎంతో పొడవుగాను చాలా పెద్దదిగాను ఘోర భయంకరముగాను గాన్పించును. జ్ఞానసూర్యుడెంతెంత పైకి వచ్చుచుండునో, అంతంత ఈమనోరూపమైన మాయ తగ్గితగ్గి తన స్వస్వరూపమైన పరమాత్మయందే లయించిపోవుచున్నది.

71. తన దేహమునే ఎఱుగలేని గ్రుడ్డివాడు ఇతరుల దేహముల నెఱుఱుంగజాలడో, అట్లే తనదేహమునందున్న పరమాత్మను దెలియలేని అజ్ఞాని ఎన్ని నదీనదములు దిరిగినను పరమాత్మను దెలియజాలడు. అట్టి పరమాత్మసాక్షాత్కారము గలుగవలయునంటే పరమేశ్వరుని దయ సంపాదించవలయును. పరమాత్మదయ గలుగవలయునంటే పరమేశ్వరుడు లోకమునకు విధించిన దైవాజ్ఞను పాటించినవారికే తప్ప ఇతరులకు ప్రాప్తించనేరదు. ఎఱుగగా రాజాజ్ఞను ఉల్లంఘించుచు రాజయొక్క దయను కోరుట ఎఱుండునో దైవాజ్ఞయు నట్లేయని ఎఱుంగవలయును.



72. ఒకానొకనికి క్రొత్తప్రదేశములకు పోయినప్పుడు తూర్పుపడమరగాను, పడమరతూర్పుగాను కనిపించుచుండును. ఇది అందరికిని అనుభవమేయగును. అయితే ఎవ్వనికి భ్రమగల్గెనో వానికే అట్లు తారుమారుగా గానుపించునుగాని అచ్చట కాపురముచేయుచున్న వారందరికిని అట్లే గాన్పించుచున్నదని చెప్పదగదు. తక్కినవారందరికిని యదార్థమే గాన్పించుచుండునుగదా!

73. మహా వైరాగ్యమును, ఆత్మసాక్షాత్కారమును, గలిగిన గురువు దొరకుట, శిష్యునియొక్క పుణ్యమేయగుచున్నది ఎట్లనగా, రైలు, ఇంజనుకు తగిలించిన పెట్టెలు, అన్నియును. ఇంజనుయొక్క వేగమును బట్టియే పోవుచుండును. కొందరు ప్రయాణీకులు కొందరగా ప్రయాణము చేయవలెనను ఉద్దేశ్యము గల్గియు, నిదానముగా బోవు బండి ఎక్కినచో ఆ ఇంజనుయొక్క వేగము ననుసరించియే రైలుపోవుచు గాన త్వరగా పోజాలరుగదా! అట్లే వైరాగ్యములేని గురువును ఆశ్రయించినచో శీఘ్రముగా మోక్షమునకు బోజాలరు.

74. పాపాత్మునికి పరమాత్మ విరోధుడుగా గాన్పించును. పుణ్యాత్మునికి ప్రపంచకార్యములు విరోధముగా గాన్పించును. ఎట్లనగా ఒకరోగికి ఎప్పుడు అన్నముమీద ఇచ్చగలుగునో అన్నము రుచించునో అప్పుడువానికి వానిరోగము తగ్గినదని తెలుసుకొనవచ్చును. ఎంతవఱకు అన్నముమీద ఇచ్చయు ఆకలియు రుచియు కలుగ లేదో వానికి రోగము తగ్గలేదని తెలియవలెను.

75. భగవంతుడు దయామయుడును జగద్గురుడనియు కూడా చెప్పబడియున్నది. కాన భగవంతునే గురువుగా నమ్ముకొని కడతేరవచ్చునుగాని, ఆ మార్గమెట్లుండుననగా ఎన్నడును



ఎఱుగనిమార్గమున తానొక్కడే ప్రయాణమైనచో ఎంతకష్టమో ఆరీతిగా యుండును. సద్గురువుద్వారా మోక్షము జెందుట ఎట్లుండుననగా, ఇదివఱకు మార్గము దెలిసినవారితోగూడా ప్రయాణముజేసినచో, ఎంతసులభముగా నుండునో ఆరీతిగా యుండునని తెలియవలెను. ఈ రెండుమార్గములకును ఇంతతార తమ్యమున్నది.

76. రాజభటులవద్ద తుపాకులును, కత్తులు, కర్కాలు యుండును. అవి యెందుకనగా రాజాజ్ఞను మీరి ప్రవర్తించు దుష్టులను శిక్షించుటకేయగును. అట్లే భగవంతునిచేతులయందు చక్రము, గదమొదలైన ఆయుధము లుండును. అవి ఎందుకనగా ఎవరు దైవాజ్ఞనుమీరి దుష్టులె చరింతురో వారిని శిక్షించుటకే యని తెలియవలెను.

77. గోవులు సామాన్యముగా సాధుజంతువులగుటవలన పూజించి గౌరవించుచుండుదురు. అట్లుపూజనీయమైన గోవులైనను వాటిలో కొన్ని దొంగయావులై దుష్టులైనచో అట్టివానికి మెడకు గుదికొయ్యయు, కాళ్లకు బంధములును, మొదలైనశిక్షలు తప్పకసంభవించుచుండును. అట్లే ఆచార్యులైన సాధువులైనచో పూజింపబడుదురు. అనాచార్యులైనచో శిక్షింపబడుదురు.

78. పూర్వకాలపు ఋషులు, ఏమంత్రములను జపించి సిద్ధిపొందిరో ఆమంత్రములనే మన మిప్పుడు చాలకాలము జపముజేసియు, ఏల సిద్ధిపొందలేదనినచో వారు కేవలము భావమును ఏకత్వముజేసి జపించిరి. మనము కేవలము వాచామాత్రమే చేయుచున్నాము. కాబట్టియే సిద్ధిపొందలేదని తెలియవలెను.



79. మన దేహముతో మన కెంత సంబంధమున్నదో ప్రపంచముతో కూడా అంతసంబంధ ముండవలయును. అట్లని కేవలప్రపంచసంబంధమే ప్రధానమని పెట్టుకొనినచో మన కున్నా, మృగములకున్నా భేదమేమి గలదు? మఱేమన ప్రపంచ పరమాత్మల రెండింటియందును మానవునికి సంబంధ ముండ వలయును.

80. బుద్ధభగవానులు అమనస్కముగాని సాంఖ్యతార కములుగాని ఎప్పుడును ఎవ్వరికిని బోధించలేదు. ఎప్పుడును కరుణయు, భూతదయయు, ప్రేమయు, సమరసత్వమును, శాంత మును, నిరాడంబరత్వములనే బోధించిరి. ఇట్టి సుగుణములు లేని వేదాంతము నిష్ఫలమని వారు గ్రహించి అట్లుజేసినారు.

81. ఎవ్వనిహృదయమునందు లవ లేశమైనను దుఃఖ ముంటున్నదో అది అతని పూర్వజన్మపాపఫలంబని గ్రహించవల యును. ఎవ్వనిహృదయమందు మోక్షము జెందుటకై ఏమహా లక్షణములు కావలయునో అట్టి లక్షణము లన్నియు అచ్చు బోసినట్లు ఏజన్మములో సంపూర్ణముగా ఏర్పడునో వారాజన్మ మునందే ముక్తిజెందుదురు. కొందరు మోక్షముబొందగోరి మహా తీవ్రముగా ధ్యాన మారంభించెదరు. అట్టివారికి వెంటనే శరీర మునకు ఉడుకుజేయుటో మరేదైనను జబ్బుచేసి యోగాటంక మగును. అదేమనగా, పూర్వజన్మపాపమేయని తలంచవలయును. కాన మోక్షముజెందుటకు ఆరోగ్యమైన దేహమును, అందుకు తగిన సుగుణములు కలుగవలయునంటే పూర్వ జన్మపుణ్యాఫలము తప్పక యుండవలయును. అట్లు పుణ్యము లేకపోయినచో ఈజన్మమున ందైనను సంపాదించవలయును.



82 ఈ జన్మమున భాగ్యవంతులై యున్నవారు ఇది వఱకు జన్మములో పుణ్యము జేసినవారే యగుచున్నారు. ఇప్పుడు నానాదర్శిదములు, కష్టము లనుభవించువారు ముందుజన్మమున మహాపాపములు జేసినవారే యగుచున్నారు. ఏ కర్మ జేసినవారికి అదియే ప్రాప్తించును. ఎట్లనగా ఏ పైరు బెట్టుకొన్నవారికి యా ధాన్యమే వచ్చునుగదా! అందుచేతనే కొందరికి ధనముండును. భూమి లేకుండును. కొందఱికి భూమియుండును, ధనము లేకుండును. కొందఱికి భూమియు, ధనమును రెండును యుండును. కొందఱు మహాధనవంతులయ్యును గృహము బాగుగ లేకుండును. కొందఱికి గృహము చక్కగాయున్నను, ధనకనకములు తక్కువగాయుండును. భాగ్యముండియు కొందఱు రోగులై యుందురు. బీదవారయ్యును కొందఱు రాజాధిపతులై యుందురు. కొందఱికి పశువులు బాగుగా వృద్ధియగును. కొందరికి గానేరవు. కొందరు ధనవంతులయ్యును కీర్తిపొందనేరరు. కొందఱు ధనము లేకనే కీర్తి పొందుదురు. కొందఱు కొద్దికాలములోనే గొప్ప విద్యావంతులయ్యెదరు. కొందఱు రెంతకాలముచదివినను విద్య రాదు. కొందఱు పసివారయ్యును, మహా భోగభాగ్యములుండియు మోక్షేచ్ఛ గల్గి విరక్తులగుచున్నారు. మఱికొందఱు ముసలివారయ్యును, మహాకష్టము లనుభవించుచున్నను విరక్తులగుటలేదు. గాన ఈ వ్యత్యాసమంతయు పూర్వజన్మ పుణ్యపాపఫలములే యని తెలియవలెను.

83. ఒక గురుకులవాసమునం దున్నవారందఱును నిష్కల్మషమైనవారై యైనచో కొలదికాలమునకే వారు ముక్తులయ్యెదరు; అట్లుగాక కొందఱు దుష్టవృత్తులు గలవారుండి



నచో ఉభయులకును భ్రష్టత కలుగును. అదెట్లనిన, అన్నమ  
వండదలంచినప్పుడు అన్నియు ఎండుకట్టెలెనచో సులభముగాను,  
త్వరితముగాను, పాకమగునేకాని అట్లుగాక కొన్ని ఎండుకట్టె  
లును, కొన్ని పచ్చికట్టెలెనచో వండువారికి ప్రయాసమే గాక  
ఆలస్యముగూడా యగుచున్నది గదా!

84. ఏ ప్రకారము సూర్యోదయానికిముందు అరుణో  
దయమగునట్లు, హృదయపరిశుద్ధతగల్గి సిద్ధులు గలుగ బోవుటకు  
ముందు కొన్ని దృష్టాంతములు గల్గును. ఎట్లనగా జాగ్రదవస్థ  
లోగాని, స్వప్నావస్థలోగాని, తనకు గల్గిన సంకల్పము లన్నియు  
సత్యములై ఫలించుచుండును.

85. భగవద్గీతయందు శ్రీకృష్ణ భగవానులు ఇట్లు  
చెప్పిరి. అరుణా! వీరందరును నాచే హతులై యున్నారు. అయి  
నను నీచే వీరిని జంపించి నీకు కీర్తియిప్పించదలచు చున్నానని  
చెప్పెను. అందువలన ఎవ్వరై నను కొన్ని ఘనకార్యములు చేసి  
నను లేక చేయించినను, నేనే ఈ కార్యములను జేసినాననియు  
ఈ కార్యములు జరుగుటకు నాయొక్క శక్తియే కారణమనియు  
అహంకరించినచో వాడు తప్పక పతనము జెందును. గాన, నేను  
జేయుకార్యములన్నియు మాగురు దేవుని దయయేయని గాని, సర్వే  
శ్వరుడే నామీద దయయుంచి నాచే ఈ కార్యములను జేయిం  
చుచున్నాడనిగాని ఎఱిగి ఎవ్వడు నిమిత్తమాత్రుడై జేయునో  
వాడు ఉన్నతస్థితికి వచ్చును. పురోభివృద్ధిని పొందగోరువాడు  
పూర్వ వృత్తాంతమును మరువకూడదు.



86. ఏగింజయైనను పైన పొట్టు యున్నంతవఱకు మొలక వచ్చుచునే యుండును. ఎప్పుడు పొట్టు తీసివేసెదమో అప్పటి నుండి బీజము రానేరదు.

ఆప్రకారమే జీవునికి శరీరత్రయములనెడి పొట్టు ఎంతవఱకుండునో అంతవఱకును జన్మము వచ్చుచునేయుండును. ఎప్పుడు శరీరత్రయములను విచారణద్వారా సంపూర్ణముగా తీసివేయుదుమో అప్పుడే జన్మరాహిత్యమగును.

87. యుద్ధములో విరోధులను జయించుటకై నచో అనేక ఆయుధములు కావలెను; గాని తన ప్రాణములు తీసుకొనుటకై నచో ఒక్క చిన్న కత్తియే చాలునుగదా! అట్లే అనేకసందేహములు గల్గి, తర్కవితర్కములు చేయువారికి అనంతవిచారము కావలెనుగాని సందేహములు లేనివారికి ఒక్క విచారణవాక్యమే చాలును.

88. ఆత్మానాత్మలను విభజించి తెలుసుకున్నంతమాత్రముననే మోక్షము వచ్చునెడల పూర్వకాలమహర్షులు వేల సంవత్సరములు ఎందుకు తపస్సుచేయవలయును? అందుచేత హృదయాంతర్గతమందున్న సర్వవాసనలును, వృత్తులును సంపూర్ణముగా తీసివేయక ముక్తి రానేరదని తెలుసుకొనవలయును.

89. ఒకయింటియందు నిలువు టద్దము యుండెను. ఆయింటి పసిబిడ్డ యొక డానిలువుటద్దముయొద్దకు వచ్చి అద్దమునందగుపడుచున్న తనప్రతిబింబమునుజూచి మరియొక బాలునిగా దలంచి యా బాలునితో యాడుకొనుచు సంతోషించుచుండెను. అట్లే ఒక్క ఆత్మయే అనేక అంతఃకరణోపాధులయందు ప్రతి



ఫలించి అనేకముగా గానుపించుచుండగా అజ్ఞానులై నవారు అనేక మందిగా వ్యవహరించి భయాశ్చర్యములు బొందుచున్నారు.

90. పూజాజపధ్యాన ప్రాణాయామాదులు చేయుటయు వేషభాషలను ధరించుటయు, పెద్దప్రయాసకరములు గానే రవు. ఈ కార్యములు చేయుటకు మెదడుతో ఎక్కువగా పనిలేదు. సామాన్యులుకూడా చేయవచ్చును. కష్టతరమైనకార్య మేది యనగా కనబడునట్టి జగత్తును లేనిదానినిగాను, కనబడని బ్రహ్మ మును ఉన్నదానినిగాను జూచుటయందు మహాప్రజ్ఞ కావలసి వచ్చుచున్నది.

91. నీళ్లమీదనడచుటయు, ఆకాశమునబదునడచుటయు, జలమధ్యమునందు, అగ్నిమధ్యమునందు యుండుట, మొదలైన అనేకమహత్తులను సంపాదించవచ్చునుగాని మనస్సుయొక్క వృత్తులను నిర్మూలింపజేసి నిర్వికల్పసమాధియందుండుట మహా కష్టమని శాస్త్రములును, ఋషిపుంగవులును జెప్పుచుండగా కొందరు సాధువులు ముక్తిసానముబహుసుఖవని చెప్పుచున్నారు. అట్టివారి వాక్యములను నమ్ముటకు ఎట్లు వీలగును? అయితే, మోక్షము మహాకష్టమైనదని ఎవ్వరునూ నిరుత్సాహము పొంద కూడదు. అది చిరకాలాభ్యాసమువలన దొరకబడుచున్నది.

92. ఒకడు పెద్దగుంటలో పడియుండియు నాచేత పెద్ద లాంతరు వెలుగుచున్నదని చెప్పినచో ఎవ్వరునమ్ముదురు. లాంతరు చేతిలో వెలుగుచుండినచో గుంటలోపడుట ఏలకలుగును? అట్లే ఒకడు కేవల దుష్టవృత్తులు కలిగి పాపకార్యములుజేయుచు నేను జ్ఞానినని చెప్పుకొనుట కేవలము అవమానకరమగుచున్నది.



93. బ్రతికియున్నప్పుడు హృదయము ఏయేకోర్కెలతో యుండునో అంత్యకాలమునందుకూడా అట్లే యుండును. అందుచేత వానికి అందుకు తగిన జన్మమే వచ్చుచున్నది. బ్రతికియుండినప్పుడు మంచిపుణ్యకార్యములు చేసియుండినచో వానికి మరణకాలమునందు ధైర్యము గలుగుచున్నది. పాపకార్యములు జేసియున్నచో వానికి అధైర్యము భయము, దుఃఖములు గలుగుచున్నవి.

94. బంధువును కొనువారు ఒకపువేయుటచేతను, నలుగురుచేతను, సుత్రైతో కొట్టుటచేతను, తుదకు కరగించుటచేతను ఇట్లు నాలుగురకములుగా పరీక్షించి కొనుచున్నారు. అట్లే అభ్యాసకుడు తనహృదయమును నాలుగువిధములుగా పరీక్షించి తెలుసుకొనవలయును. ఎట్లనగా ప్రవర్తనచేతను, భోజనాదులచేతను, వాక్కుచేతను, సంకల్పములచేతను తెలుసుకొనవలయును.

95. ఒకరాతిగుండును కొండమీదికి ఎక్కించుట ఎంత కష్టమో మనస్సును అమనస్కస్థితికి తీసుకొనిపోవుటయు అంత కష్టమని తెలియవలెను. రాతిగుండును ఒకవేళ మహాకష్టపడి కొండశిఖరభాగమునకు దీసికొనిపోయినను, కొంచెముదూరముండగా విడిపించినను దొర్లి క్రిందికివచ్చి చేరును అట్లే ఒకపెద్దయోడమీద కూర్చుండి విదేశమునకు ప్రయాణముచేయుచు ఆవలిగట్టు ఫర్లాంగుయుండగా ఓడ పగిలిపోయినను అందరును మునిగిపోవుదురుకదా; గాన మనస్సుయెడ బహుజాగ్రత్తగలిగి యుండవలయును.



96. ఒక్క-సిమెంటుదిమ్మ పోతపోసి ఎండబెట్టి ఆమీద నీటిలో పడవేసినచో అది నానాటికి మహాగట్టిదేలుచుండును. అట్లుగాక పచ్చిదై నచో నీటిలో కరగిపోవును. మఱియు మట్టితో జేసినకుండయు కాల్చకనే పచ్చిది నీళ్ళలో బెట్టినచో నీళ్ళలో కరగిపోవును. కాల్చినకుండయైనచో చెడిపోక నిలిచియుండును. ఆలాగుననే బోధకులైనవారు జ్ఞానాన్నిచే కాలినవారైనచో బాగుపడెదరు. లేకున్న వీరుకూడా లోకములో కలసిపోయెదరు.

97. ప్రపంచములో అన్నిఖండములకన్నను భరత ఖండము పవిత్రమైనదని చెప్పబడుచున్నది. ఎందువల్లననగా తక్కిన దేశములన్నియు భోగ దేశములనియు, భరతఖండ మొక్కటియే యోగ దేశమనియు ప్రఖ్యాతి. ఇదియునుగాక తక్కిన దేశములలో మాంసాహారులు అధికులనియు, భరతఖండమున మాంసాహారులు స్వల్పమనియు శాకాహారు అధికులనియు అందువలన భరతఖండము పవిత్రమైనదని చెప్పబడెను.

98. వివేకానందుడు అమెరికాకు పోయినప్పుడు అచ్చటి గొప్ప తెలివిగల్గినవారు ఇట్లు ప్రశ్నించిరి. మీ దేశస్థులకును మా దేశస్థులకును ఏమిభేదమని యడిగిరి. అందుకు వివేకానందు డిట్లనెను. పోవుటకు శక్యముగానటువంటి హిమవద్దిరిశిఖరముపై రత్నములగని యున్నదని తెలిసినచో అది ఎంతకష్టప్రయాస మైనను లెక్కచేయక ఆ శిఖరముమీదికి పోదురు మీ దేశ స్థులు. అట్టి మేరుశిఖరముపై ఒక్క మహాఋషిపుంగవు డున్నాడని తెలిసినచో ఎంతప్రయాసకైనను ఓర్చి పోజూతురు మా వారు. ఇదియే మీకు మాకు గల వ్యత్యస్తమని ఒక్క వాక్యముతో జవాబు చెప్పిరి.



99. గీతను చదువు ప్రతివారున్నూ గీతావాక్యములు సాక్షాత్తుగా శ్రీకృష్ణభగవానులముఖమునుండియే వచ్చుచున్నవని భావింపుచు తాను నిజముగా అరనుడేననియు భావించవలయును. గీతాశ్లోకములు ఏడువందలవక్కాటికి ఎన్ని అక్షరములుండునో అన్ని అక్షరములు గీతను చదివినచో అప్పుడు మీకు గీత యొక్క సంపూర్ణ సారభూతారము తెలియగలదు. అట్లు చదువుటకు ఎన్నిజన్మలకు పూర్తియశానో అప్పటివఱకు మీరుగీతను చదవండి. అప్పుడు మీకు గీతాసిద్ధి తప్పక కలుగును.

100. సాధకునికి అపరిగ్రహమెందుకువిధించెననగా సాధకుడైనవాడొకడు తనసాధనను వీడి ఏదోఒక సత్కార్యమారంభించి ధనవంతుల నాశ్రయించి అతడు భక్తితో ఇచ్చినదానిచే తృప్తిజెందక అతనిని లోభియనియు, త్యాగికాదనియు, తాననుకొన్నంత ఇవ్వలేదనియు వానిని నిందించుచున్నాడు. నిరాశపరుడుగా యుండవలసిన తనకు ఆశగల్గుటయు, దాతలు ఇచ్చిన ధనముచే తృప్తి లేకపోవుటయు ఇన్ని దోషములు తనయందుంచుకొని యాదోషములు ఇతరులపైకే వేయుట మహాపాపమగును. అందువలన అపరిగ్రహము విధింపబడెను.

101. మఱిగింజలోనుండి మొక్క బయలుదేరునప్పుడు ముందు రెండాకులతో చిన్నదిగా బయలుదేరును. అది క్రమక్రమముగా మహావృక్షమై అనేకజీవులకు ఆశ్రయమై ఫలములను, నీడను యిచ్చుచు, సంతరించుచున్నది. అట్లే విద్యలోగాని భక్తిలోగాని ఉపన్యాసములు చేయుటలోగాని మెల్లమెల్లగా వృద్ధియై కొంతకాలమునకు గొప్ప స్థితికి రాగలు గుదురు.



102. జాగ్రదవస్థలో నీ హృదయము పరిశుభ్రమైనదియు లేనిదియు తెలియవలెనంటే స్వప్నావస్థలో స్పష్టముగా తెలియవచ్చును. ఎట్లనగా స్వప్నావస్థ ఎప్పుడు పరిశుద్ధమగునో అవస్థలన్నియు పవిత్రమైనట్లయని తెలియవలెను. స్వప్నావస్థలో ఏవైన లోపము లుండినచో జాగ్రదవస్థకు వచ్చిన తక్షణమే పశ్చాత్తాపముజెంది ప్రాయశ్చిత్తము జేసుకొనవలెను.

103. ప్రపంచములో జార, చోర, హింసాది క్రూరకార్యములు జేయునట్టి దుష్టాత్ములను శిక్షించుటకే పోలీసువారు ఏర్పడిరి. అందువల్లనే వారికి ఎఱ్ఱని టోపీలును ఎర్రని డ్రెస్సులును ఉండుటకు కారణమైయున్నది. అట్లే సూక్ష్మదేహమునందునుకూడా కామ క్రోధాదిచోరులు జ్ఞానధనమును దొంగలించుటకు సమయము జూచుచున్నారు. అట్టి అంతరంగచోరులను పట్టుకొని శిక్షించుటకే సాధువులందరును ఎర్రని రంగు గుడ్డలను ధరించుటకు కారణమని తెలియవలెను.

104. దక్షిణదేశమంతయు గుళ్లుగోపురములు మహత్తరముగా కట్టించినారు. ఉత్తరదేశమందు గుళ్లు గోపురములు కొద్దిగా కట్టించి మఠములను, ఎక్కువగానిర్మించిసాధుపోషణల విద్యాపోషణలను విశేషముగా గావించుచున్నారు. అనేకగుళ్లు గోపురములు కట్టించుటకంటె బాగుగా నిష్ఠజేసుకొనెడి ఒక్కసాధువును పోషించడమో లేక గొప్ప విద్యాపాఠశాలల నిర్మించడమో మేలు. అయితే గుళ్లు గోపురములు లేకుండచేయమని అర్థముకాదు, కొద్దిగా యుండిన చాలును.



105. మూగవానికికూడ భోజనముయొక్కరుచులున్నా, తృప్తియు సంపూర్ణముగా దెలియును. కాని, వానినిగురించి విమర్శించి ఇతరులకుమాత్రము చెప్పజాలడు. అట్లే పెద్దల చేత ఆత్మస్వరూపసాక్షాత్కారముపొంది తృప్తిజేందవచ్చును. కాని, ఇతరులకు బోధించవలయునన్న విద్యలేనివాడు మూగవాడగుచున్నాడు. లోకోద్ధరణ జేయవలయునన్న విద్య తప్పక యుండవలయును.

106. ఎవడు సర్వవిజ్ఞానస్వరూపుడై బ్రదికియుండియు శవమురీతిగా సర్వవ్యవహారరహితు డగుచున్నాడో వాడు సంపూర్ణముగా కైవల్యమును పొందినవాడగుచున్నాడు. ఇట్లుండగా కొందరు అనేక వికారములుపొందుచు, ఇంద్రియములు వాటివాటి కార్యములు జేయుచున్నవిగాని ఆత్మస్వరూపుడనైన నాకేమి సంబంధములేదని జెప్పుదురు. ఆత్మయందు సంకల్పము లేకున్న కార్యము గల్గుటకే వీలులేదు. అందువలన వారివారి హృదయములు వారువారే చూచుకొని బాగుచేసుకొనవలెను.

107. ఒక స్త్రీకి వివాహము గాకమునుపు ఏకీర్త్యపకీర్తులుండునో అవి పుట్టినింటివారికేవచ్చుచున్నవి. వివాహమైనప్పటి నుండియు ఆమెయొక్కకీర్త్యపకీర్తులు భర్తవంశమువారికేవచ్చుచున్నవి. అట్లే గురువువద్ద జేరనివాని కీర్త్యపకీర్తులు వానికిన్నీ వాని బంధువులకున్నా పోవుచుండును. ఉపదేశమైన వెనుక వాని కీర్త్యపకీర్తులు గురువుగారికి వచ్చుచుండును. కనుక శిష్యులైనట్టివారు గురువునకు కీర్తితేవలెనుగాని అపకీర్తి తేరాదు.

108. యుగమునుబట్టి మానవునిమనస్సు మారుచుండునా లేక మనస్సునుబట్టి యుగములు మారుచుండునా అని సందేహ



మొక్కటి యుండును. ఇందుకు జవాబేమనగా మనస్సును బట్టియే కాలము మారుచుండునని చెప్పబడును. అట్లుగాక యుగమే కారణమని చెప్పినచో పుణ్యవంతమని చెప్పబడుకృత యుగమునందు హిరణ్యాక్ష, హిరణ్యకశిపాది మహాదుర్మార్గులుండినట్లు వినుచున్నాము. కలియుగము పాపస్వరూపమైనచో బుద్ధ, శంకర, రామానుజ, మధ్వాది మహా పుణ్యపురుషులుండినట్లు వినుచున్నాము. కృతయుగము పుణ్యవంతమైనచో ఆయుగమువా రందరును పుణ్యాత్ములేయై యుండవలెను. కలియుగము పాపరూపమైనచో ఆ కాలమువారందరును పాపులయ్యే యుండవలెను. అట్లుగాక, మిశ్రమమైయుండుటనుబట్టి యుగములవలన మనకు మేలు కీడులు లేవనియు వారివారి జ్ఞానాజ్ఞానములును ప్రజ్ఞాప్రజ్ఞలే ముఖ్యకారణములని తేలుచున్నది. ఇదియునుగాక నవగ్రహములును పంచభూతములును మృగపశుపక్ష్యాదులును షడ్రుచులును వృక్షఫలాదులన్నియు కృతయుగమునం దెట్లున్నవని శాస్త్రములు చెప్పుచున్నవో కలియుగములోకూడా ఏలాటిమార్పు లేకుండా అట్లే యుంటున్నవి. ఇట్లుండగా గొప్ప తెలివిగల్గిన మానవజాతికి కలిపురుషుడెందుకు బట్టెనో తల్లక్రిందులుజేసెనో తెలియకున్నది. కాన అట్లు చెప్పకూడదు.

109. ఒక ప్రభువు తన ముఖ్యమంత్రినిజూచి నీకు నాయందు ఎంతప్రేమ కలదు అని యడిగెను. ఆవాక్యమును మంత్రి విని చక్కగా యోచించి ఇట్లనెను. ఓ ప్రభువా! నీయందు నాకు కుక్కకున్నంత విశ్వాసమున్నదని చెప్పెను. ఆ వాక్యమును ప్రభువు విని మహాకోపముజెంది నీవు అహంకారివని తోచు



చున్నది. లేకున్న ఇంతనీచమైన ఉపమానము జెప్పి, నన్నవ  
మానము జేసితివని కన్నులెర్రజేసెను. ఆమాటకు మంత్ర ఇట్ల  
నెను. ఓ రాజా ఈ విషయము పరీక్షజేసి చూడుమని చెప్పి  
రాజుగారి పెంపుడుకుక్కను సభకు దెప్పించి యా కుక్కను  
తోకయు చెవులును తెగగొట్టించి క్ర్రతోకొట్టి బయటికి తఱిమి  
వేసిరి. మరల యాకుక్కను పిలువగానే యాకుక్క ప్రభువుయొ  
ద్దకు వచ్చెను. మఱల యా కుక్కనుపట్టుకొని ఒక కాలు తెగ  
గొట్టించి, దెబ్బలుకొట్టి బయటకు వెళ్లగొట్టిరి. వెంటనే యా  
కుక్కను భాషతో పిలువగానే కుంటుకొనుచు నెత్తురు గార్చు  
కొనుచు తన ప్రభువువద్దకు వచ్చి మహాభక్తితో నిలచెను.  
ప్రభువు యా కుక్కయొక్క విశ్వాసమునుజూచి మహా  
శ్చర్యము నంది మంత్రయొక్క హృదయమునకు మెచ్చుకొని  
బహుమానము లొసగెను.

110. పంచభూతములైదును ఒక్క తత్వములో నుండి  
వచ్చినను, ఒకదానికొకటి విరుద్ధములై యున్నవి. ఎట్లనగా,  
భూమి జలముచేత కరిగిపోవుచున్నది. అగ్ని జలముచేత నార్ప  
బడుచున్నది. మఱియు, ఆయాభూతమునం దాయా భూతము  
కలిసినప్పుడు అభివృద్ధి యగుచున్నవి. ఎట్లనగా, గాలికి మఱి  
కొంతగాలి సహాయమైనచో పెద్ద ఝంఝూమారుత మగు  
చున్నది. అగ్నిలో మఱికొంత అగ్నికలిసినచో విశేషయగ్ని  
యగుచున్నది. జలమునకు మఱికొంత జలము గలిసినచో పెద్ద  
ప్రవాహమగుచున్నది. అట్లే త్రిగుణములుకూడ సత్యమునకు  
రజమును, రజమునకు తమమును, రజస్తమములకు సత్యమునూ  
విరోధమగుచున్నవి. అట్లుగాక, సత్యమునకు మఱియొక సత్యము



కలసినచో గొప్ప సత్యమగుచున్నది. రజమునకు మఱియొక రజము సహాయమైనచో విశేషమగుచున్నది. తమమునకు వేరొకతమము సహాయమైనచో మఱింత వృద్ధియగుచున్నది. అందువల్ల నేగృహస్థాశ్రమములో భార్యార్థ రతును, అన్నదమ్ములును, బావమరదులును, తండ్రికుమారులును, సత్కగుణసులైనచో ప్రేమస్వరూపులగుచుందురు. రజస్తమస్సులైనచో, విరోధులగుటకు కారణమగుచున్నది.

111. చచ్చిపోయినవిదప నేను నరకమునకు పోదునా? స్వర్గమునకు పోదునా? లేక మోక్షమునకు పోదునా అని ఒకరిని అడుగవలసిన అవసరములేదు. దానికి తపస్సుచేయవలసిన పనికూడా వలదు. ఇప్పుడు మన హృదయములో యున్న గుణములనుబట్టి అందఱును చక్కగా తెలుసుకొనవచ్చును. ఎట్లనగా, సత్కగుణము యుండగా చనిపోయినచో స్వర్గలోకమునకు పోవును. రజోగుణము యున్నప్పుడు చనిపోయినచో మనుష్యజన్మమును పొందును. తమోగుణము యున్నప్పుడు చనిపోయినచో నరకమునకు పోవును. లేక వైజెప్పిన త్రిగుణములను జ్ఞానయోగముచే రహితముజేసుకొనినచో మోక్షమునకు పోవుమరని తెలియవలెను.

112. కొందఱు మా సుందరమునకు సుకుమారమునకు, సౌఖ్యములకు, భంగముకలుగకుండా మోక్షమురావలె ననుకొనుచుందురు. అట్లెన్నటికిని రానేరదు. ఎట్లనగా, పెఱుగు చెడకుండా మధించకుండా వెన్న ఎట్లు రానేరదో, చెఱుగు నలుగకుండా పిప్పిగాకుండా బెల్లము ఎట్లురానేరదో అట్లే, ఈ దేహ



మును యోగములచేతను, వ్రత జప యుపవాసంబులచేతను, కృషింపజేయకయే పదివేలజన్మములకై నను మోక్షమురానేరదు.

113. గాంధీమహాత్ముడు లండనుకు పోయినపుడు చక్రవర్తి స్వయముగా లేచి మహాత్ముని చేయబట్టుకొని తనతో సమానముగా సింహాసనము మీద కూర్చుండబెట్టుకొనెను. అది చూచి యాదేశపుపండితు డొక్కడు మహాత్మునివంటి గౌరవము నాకుకూడా కావలెనని యున్నదిగాని వారిమాదిరిగా నేను ఆచరణయందు నిలువగలనో లేనోయని సందేహము గల్గుచున్నదని అన్నాడట. అట్లే మనలోకూడా చాలామందికి మేము గొప్పవారము కావలెననియు పూజింపబడవలెనని యున్నదిగాని అయితే మహానుభావులు ఆచరించిన నియమ మములు మనము ఆచరించగలమా లేమా యని సందేహము గలుగుచుండును.

114. భూమియొక్క అణువులలోనుంచి క్రిమికీటక పశుపక్ష్యాది జన్మములు క్రమక్రమముగా మారి తుదకు మానవజన్మము వచ్చినదని పాశ్చాత్యులు చెప్పిరి. అట్లయినచో మనము తఱిచవలెనంటే మనకు గమ్యస్థానము మన్నేనని చెప్పవలసియున్నది. అందువలన మనము తుదకు మట్టిలో లయము కావలెనని సిద్ధాంతమగుచున్నది. మనయొక్క వేదమతము ఏమి చెప్పుచున్నదనగా మానవునికి గమ్యస్థానము పరమాత్మయే యనియు అట్టి పరబ్రహ్మమునుండి జీవత్వము ఏర్పడినదనియు మరల క్రమక్రమంబుగా పరమాత్మలోనే చేరవలెననియు చెప్పిరి. కాన మన మతమునకును ఇతర మత ములకును ఎంత తారతమ్యమున్నదో గమనించుడు.



115. బ్రహ్మోపదేశము జేసుకొనదలచిన వారెల్లరు  
కూడా మత్తువస్తువులను మాంసాహారమును వాడకూడదు.  
అట్టి మత్తుపదార్థములకు అలవాటు పడినవారి కి క్రింది సాధన  
ములచే వాటిని విసర్జించవలయును.

కలు అలవాటుగలవారు తెల్ల ఉమ్మెత్తాకులరసము  
కలులో కలిపి త్రాగినచో ఆ అలవాటు పోవును.

గంజాయి త్రాగువారు తుమ్మియాకును గంజాయివలె  
నలిపి చిలుములో వేసి పీల్చినచో ఆ అలవాటు పోవును.

నశ్యము అలవాటుపడినవారు సొంటిపొడి పీల్చినచో  
ఆ అలవాటు పోవును.

మత్స్యమాంసములను తినువారు కుళ్లి పురుగులు బట్టి  
నవి నమలినచో ఆ అలవాటు పోవును. ఈ మత్తుపదార్థముల  
ద్వారా గలుగు యానందమునకు సాలంబానందమని పేరు.  
దీనిని మఱగినవారు నిరాలంబసుఖమునకు దూరులగుదురని  
ప్రతిముముక్షువు ముఖ్యముగా గమనించవలెను.

116. జోతిశ్చక్రమునందు ఇరువదేడు నక్షత్రము  
లుండును. అందు తొమ్మిది నక్షత్రములు దేవతాంశములనియు,  
తొమ్మిది నక్షత్రములు మానవాంశములనియు తొమ్మిది  
నక్షత్రములు రాక్షసాంశములనియు చెప్పబడుచున్నవి. వీనిలో  
దైవనక్షత్రములయందు పుట్టినవారు మంచి పుణ్యకార్యములు  
తాము చేయుటయందును ఇతరులచే చేయించుటవలన మహా  
నందము పొందుచుండుదురు. మానవ గ్రహములలో పుట్టిన  
వారు పుణ్యకార్యము చేయుటయందు అపేక్షయును విరోధ  
మును రెండును లేక యూరకుండురు.



రాక్షస గ్రహములయందు పుట్టినవారు పుణ్యకార్యము  
 లెచ్చటనైనను జేయుచున్నచో వానిని విఘ్నముచేయుటయే  
 వారికి పనిగావుండును. కావున పరమేశ్వరుని ధ్యానము జేసినచో  
 రాక్షసజన్మము తొలిగిపోయి దైవజన్మము వచ్చును.

### శ్రీ స్వాములవాది జీవితవాక్యములు

117. నేను బాల్యమున బడిలో చదువుకొనునప్పుడు  
 అహోరాత్రములు చదువుటగాక బడికిబోవుమార్గములోకూడా  
 చదువుచునే పోవుచుండెడివాడను. నేను చదువవలసిన పాఠమే  
 గాక యా గ్రంథమంతయును కఠినము జేసుకొనియుంచు  
 వాడను. ఇప్పుడు మనశిష్యులలో ఉత్తముడని చెప్పబడువాడు  
 తనజీవిత మంతయుచేయుధ్యాననిష్ఠలన్నియు నేనొక్కనాడు  
 ఒక్క ఘంటకాలములో జేసినంత తపస్సు జేయజాలరని చెప్పు  
 చున్నాను. కాబట్టి మీరు చేయు స్వల్పనిష్ఠలకే మీరు  
 గర్వించవద్దు.

118. ఇప్పుడు ఈ చాతుర్మాస్యములలో రాజభోజన  
 ములు దొరుకుటయు, వస్త్రములును, దక్షిణలును, నమస్కార  
 పూజాగౌరవములు ఇవన్నియు జరుగుటయు మనయొక్క  
 తపస్సువల్లనని సాధువు లెవ్వరును గర్వించకూడదు. ఏలనన  
 ఇదంతయు మన పూర్వులైన మహర్షులయొక్క తపోమహిమయే  
 గాని ఇతర మేమియుకాదు. గాన సాధువులైనవారు వారివారి  
 గౌరవము పోగొట్టుకొనక మన తదనంతరము వచ్చు సాధుపరం  
 పరలకు గౌరవ ముండేలాగున వర్తించవలెను. అట్లు గాక  
 స్వేచ్ఛాపరులై అనాచారులైనచో ఈ ప్రపంచములో మనకు



భిక్షునిచ్చువారుండరుగదా! తుదకు మంచినిరై నను ఇచ్చునా  
రుండబోరిని బాగుగా తెలియవలెను.

119. పరమాత్మ నాచేత ఏమేమికార్యములు చేయించు  
టకై పుట్టించినాడో ఆయా కార్యములన్నియు నాచే చేయించి  
నాడు. ఇకను నేను ఏ గ్రంథములను వ్రాయదలంచలేదు.  
ఆఖరున నిర్వాణనిలయమును గ్రంథముతో సంపూర్ణమైనది.

120. భగవద్గీతయందు కొన్ని శ్లోకములు నా స్తికత్వము  
నకు అర్థమిచ్చుచుండును. తెలియనట్టివారు కొందరు నా స్తికత్వ  
మునే సిద్ధాంతముచేయుచుండురు. గీతయందు ఆ స్తికత్వమే  
బోధించుచున్నది గాని నా స్తికత్వము ఎచ్చటను చెప్పబడలేదు.  
గాన చక్కగా తెలిసినవారిచేతనే శ్రవణముచేయవలయును.

121. లోకములో మలయాళస్వాములవారు సాక్షాత్తు  
అవతారపురుషుడు. కేవలం వ్యాసావతారమని అనేకు  
లనేకరీతుల ననుకొనుచుండురు. అదియంతయు నేనొప్పుకొనను.  
నేనున్నా మీవలెనే పుట్టినాను మీవలెనే పెరిగినాను. అయితే  
బాల్యమున బాగుగా చదివినాను. పసితనమునందే వైరాగ్య  
ముగల్గి సంసారమునుండి విడుదలయైతిని. ఇంతటి అభివృద్ధికి  
కారణమేమనగా నేను కష్టపడిచేసిన శాస్త్రాభ్యాసముచేతను  
తపోధ్యానాదులచేతను నేను వృద్ధికి వచ్చినానని తెలియవలెను.  
మీరందఱుకూడా అదేప్రకారముగా దీక్షకంకణులై తపస్సు  
చేసినచో మీరందఱును మహాత్ములయ్యెదరని నమ్మవలెను.

122. ఇప్పుడు వ్యాసాశ్రమమునకు అనేకమంది భక్త  
సంఘమున్నారు. ఇంతవరకు ఒక్కరైనను నాకు శిష్యులని  
నేననుకొనలేదు. ఏలననగా వారలందరిని మన సోదరులనియే



తలంచుచున్నాను. ఎందువల్ల ననగా శిష్యులని తలంచినచో నేను గురువుననెడి అహము గలుగునేమో యని తలంచుచున్నాను.

123. ఒక్కనాడొక భక్తుడు నావద్దకువచ్చి ఇట్లుప్రశ్నించెను. మీకు భగవంతుడగుపడినాడా యనెను అందుకు నేనిట్లు చెప్పితిని. నాకు భగవంతుడు ఇప్పుడే అగుపడవలెనని చింతలేదు. మరేమనగా భగవంతుడు జెప్పిన ధర్మప్రకారము సర్వావస్థలయందును నడువ లేకపోవుచున్నానే యని చింతయే నాకు కలదని జవాబు చెప్పితిని.

124. కొందరు సాధకులు యోగాభ్యాసాదులచేత తలవేడియు కన్నులుమంటలు కలిగినవని నూనెలతో తలలంటుకొనుచుందురు. నేను ఇంటివద్దనున్నప్పుడు పదిసంవత్సరముల వయస్సులో శిరస్సునకు చమురుపెట్టుకొంటినేమోగాని మరల ఇప్పటివరకు నాతలకు చమురుపెట్టుకొని ఎరుగను; అయినను నాకు శిరస్సుగాని నేతములుగాని వేడిచేయుటయే లేదు.

125. సాంఖ్యయోగమును విచారణచేయువారు కొందరు ఇరువదినాలుగు తత్వములనగా ఇవి. వీటివిషయములివి. ఆయా ఇంద్రియములకు ఆయా విషయములు స్వభావములు. వానియన్నింటికిని నేను సాక్షినని తెలుసుకొనుటయే చాలునని చెప్పుచుందురు. గాని ఈ తత్వములయందులీనమై త్రిగుణములుగలవని ఎఱిగి వాటిని రహితముచేయుటకు ప్రయత్నము చేయుటలేదు. ఇచ్చటనే వారు పొరపాటుబడుచున్నారని తెలుసుకొనవలయును. పంచీకరణము సర్వము కంఠస్థము చేయవలయునంటే కొన్నిదినములలోచేసుకొనవచ్చును. గాని, నేతి నేతిమహావాక్యములలో చెప్ప



బడిన ఆత్మత త్వమును తెలుసుకొనవలయునంటే ఎంతకాలము తపస్సుచేయవలయునో తెలుసుకొనవలయును. సాంఖ్యయోగ క రయగు కపిలమహర్షి అట్టి ఆత్మత త్వమును తెలుసుకొనుటకై పాతాళలోకమునందు తపస్సుచేసినట్లు సగరచక్రవర్తి వృత్తాంతమువలన తేటతెల్లముగా దెలియుచున్నప్పటికిని కొందఱు గురువులు తపస్సు అవసరములేదని చెప్పవారు ఎంత ప్రజ్ఞా వంతులో తెలిసికొనవలసియున్నది.

126. రైలు ఇంజను మొట్టమొదట కేవలజడముగా యుండును. అట్టిజడమైన ఇంజనుకు షుమారు మూడుగంటల కాలము నిప్పును, నీరును వేసి రగుల్కొల్పినచో అది స్త్రీముగా మారి అనగా చైతన్యముగలిగి కేవల జడములైన అనేకపెట్టెలను లాగుకొని అతివేగముగా పోగలుగుచున్నది. అట్లే మొట్టమొదట జ్ఞానహీనుడైన మానవుడు తన మనోఇంద్రియములను ఏకాగ్రము చేయుటకై నిర్జనప్రదేశమందుజేరి షుమారు మూడు సంవత్సరములైనను నిష్కారముగా తీవ్రమైన తపస్సు చేసినచో స్త్రీముగలిగిన ఇంజనువలె గొప్ప చైతన్యముగలిగి తాను తఱించుటయేగాక అనేకులను తఱింపజేయునని తెలియవలెను.

127. సృష్టిలో ఒక రహస్యముగలదు. ఎట్లన కారణం వినా కార్యమెచ్చట నుండబోదు. ఒక వృక్షమునుండి వచ్చిన, ఫలపుష్పాదులనుజూచి ఇట్టి వైపరీత్యమంతయు యా వృక్షము యొక్క బీజమునందే నిగూఢమైయున్నదని, ఎట్లు గ్రహించుదుమో, అట్లే మానవుడైనవాడు, పూర్వజన్మమునందు ఏకర్మలు చేయునో యా కర్మఫలము తప్పక అనుభవింపవలయును. తననీడను తాను నెట్టి వేయజాలనట్లు తనకర్మనుగూడా తాను



దాటజాలడు. ముప్పివి తనము బెట్టి, మధురఫలమును గోరువాడు  
ఎట్టి మూఢుడో దుష్కర్మలు జేసి సుఖమును గోరువాడుకూడా  
అట్టి మూఢుడేయని తెలియవలెను.

128. స్వామి వివేకానందుని ఒక వృద్ధుడు ఇట్లు ప్రశ్నిం  
చెను—నాకు ముగ్గురు భార్యలుండియు నన్ను ఇంకా విషయాపేక్ష  
బాధించుచున్న దేవీమారుమంచి యశావనవంతులు రయ్యును బ్రహ్మ  
చర్యమును ఎట్లు పాలించుచున్నారని ప్రశ్నించెను. అందుకు  
వివేకానందు లిట్లనిరి. రైలుపోవుచుండగా పెట్టెలుబట్టుకొని ఎంత  
మంచి నిలుపజూచినను ఎట్లునిలువజాలదో ఇంజనుయొక్క రహ  
స్యము దెలిసిన క్రైవరు ఒక్కసారి బ్రేకునొక్కినచో యా బండి  
యంతయు నాగిపోవును గదా అట్లే ఆత్మస్వరూపమును పొందిన  
వారికి సర్వేంద్రియనిగ్రహము స్వయముగానే గల్గును. ఆత్మ  
స్వరూపమును పొందనివారు ఇంద్రియములను నిగ్రహము  
చేయుట కష్టసాధ్యము.

129. స్వప్రయత్నము లేకుండా వచ్చిన సుఖదుఃఖములు  
ప్రారబ్ధమనబడునుగాని కర్మత్వముతో గూడి చేసిన కర్మములు,  
ప్రారబ్ధమనుట తప్ప. అధికముగా భుజించి జబ్బు వచ్చినచో  
ప్రారబ్ధమనుట మంచిదిగాదు.

130. మునియనగా మానముగా యుండువాడని అర్థము  
గాదు. మననము చేయువాడే ముని యని చెప్పబడును.

131. వృద్ధిబాందదగు జీవునికి తనలో యుండు తప్పుల  
న్నియు తనకు ప్రత్యక్షముగా గానుపించుచుండును. క్షీణదశకు  
పోవుజీవులకు ఎదుటివారి తప్పు లగుపడుచుండునుగాని, తనలోని  
తప్పు ఒక్కటైనను గానుపించనేరదు.



132. సర్పవిషమువలన చేదువస్తువులు తియ్యగా గను  
పించుచు. జ్వరముచేత తియ్యనివస్తువు చేదుగా గాన్పించును. అట్లే  
తమోగుణస్తులకు అశాస్త్రీయమంతయు శాస్త్రీయముగా గను  
పించును.

133. ప్రతిమనుజుడును ఎవ్వరికైనను ఒకవస్తువు ఇచ్చి  
నను ఇతరులచేత తీసుకొన్నను ఎడమచేతితో ఇచ్చుటయు  
పుచ్చుకొనుటయు తగదు. ఏలననగా అట్లుచేయుట నిర్లక్ష్యమును  
అగౌరవమును సూచించుచుండును. అందువలన ఎదుటివారిని  
గౌరవించుచు పూజ్యభావమును చూపవలెనుగాని నిర్లక్ష్యము  
చేయదగదు. ఇదియు వంశాచారమును బట్టి వచ్చుచుండును.

134. నాకు పంచదారయంటే బహుప్రేమగా యుండును;  
గాని తీపుయంటే నాకు ఇష్టము లేదు. అన్నట్లు కొందఱు శిష్యులు  
మాకు గురువుయంటే సాక్షాత్తు పరమాత్మభావము యుండును  
గాని; వారు చెప్పు పనులుమాత్రము మాకు కష్టము గలుగు  
చుండును. అంతేకాని మఱేమియు లేదు అని చెప్పుచుందురు.

135. ప్రపంచములో ప్రతిసాధువునకును తాము జగద్గురు  
వులము కావలెననియేయందురు. అట్లుకావలెనంటే ఎప్పుడువారి  
దేహేంద్రియాదులకు, వారువారు సర్వాధికారులగుచున్నారో  
అప్పుడు వారు జగద్గురువులగుటకు ఏలాటి సంశయము లేదు.

136. ఒకమానవుడు దుష్టత్వమునుండి విడివడి సత్సం  
గుడై తఱించి పూర్ణుడైనవాడు, మరల అదుష్టకార్యమునుచేయ  
జాలడు. ఎట్లనగా కుమ్మరిసారెను గట్టిగాత్రిప్పి కుండనుచేసి  
దించివేసినను యాచక్రము ఏవైపునకు తిరుగుచుండెనో యావై  
పున కేతిరుగుచుండునుగాని ఎప్పుడును ఎదరుతిరిగినడువనేరదుగదా!



blank page



శ్రీ యోగవాసిష్ఠము

పూర్వార్థం 2 బైండ్లు రు. 20-0-0 లు.

ఉత్తరార్థం 2 బైండ్లు రు. 25-0-0లు. పూర్తిగ్రంథం రు. ~~50-0-0~~ <sup>45-0-0</sup>

అనుభూతి ప్రకాశము

వెల : రు. 6-0-0.

యథార్థభారతి

సంవత్సరము చందా : రు. 3-0-0.

శ్రీసద్గురు స్వాములవారిచే రచింపబడిన కొన్ని గ్రంథములు

1. శుక్కువేదాంతమో భాస్కరము రు. 2-8-0	12. గురుభక్తిప్రభావము 1-4-0
1. స్వబోధసుధాకరము 1-8-0	13. మహామంత్రాతీత్రప్రభావము అ12
3. ఓంకారముప్రణవోపాసన 1-4-0	14. శ్రీనిర్వాణనిలయము <del>2-0-0</del>
4. ప్రశ్నోత్తరమాణిక్యమాల 2-0-0	15. బ్రహ్మవిద్య 0-12-0
5. శ్రీధర్మసేతువు 4-0-0	16. సన్యాసయోగము 1-2-0
6. గీతాశయము 0-10-0	17. మాయనుమాయం చేయుట 0-12-0
7. శ్రీమద్భగవద్గీత 6-0-0	18. ఓంకారసత్రయోగము <del>2-0-0</del>
8. శ్రీబాలయోగిని 4-8-0	19. పూజాపంచరత్నమాల 0-12-0
9. లోక్లోద్ధారకము 4-0-0	20. ఉపదేశామృతం ( 1 భా ) 0-4-0
10. ఈశ్వరకృప 6-0-0	21. ,, ( 2 భాగం ) 0-10-0
11. కృహస్థాశ్రమధర్మము 2-0-0	22. ,, ( 3 భాగం ) 1-8-0
	23. యజ్ఞము 0-8-0

ఇంకను పలుగ్రంథములు గల కేటలాగును చూడుడు.

వలయువారు : శ్రీవ్యాసాశ్రమం, యేర్పేడుపోస్టు, (చిత్తూరుజిల్లా)

అనుచిరునామాకు వ్రాయుడు.

సంవరణ

1. వ పేజీలో గూడవల్లి గ్రామకాపరస్తులగు, గూడవల్లి రత్నమ్మగారు—తిప్ప  
గూడవల్లిగ్రామం మైత్రేయాశ్రమనివాసినియగు రత్నమ్మగారు—ఓప్ప.